

B verda

Barcelona verda. Desembre 2006 núm. 109

Parcs i Jardins

LA PORTADA

El pessebre il·lumina el Nadal. Aquest any, el que s'ha instal·lat a la plaça de Sant Jaume ens retorna la tradició de l'escola pessebrista d'Olot, una de les més importants de Catalunya. Al cor de Barcelona s'ha recreat el paisatge

rural del nostre país, les seves muntanyes i les seves masies. Guarnint-ho tot, plantes autòctones com el romaní, la farigola i el pi ens permeten gaudir de la bellesa de la vegetació que ens és pròpia.

3 Editorial

La qualitat, a tot arreu

4 Notícies

11 Opinió

Llum verda a Barcelona

12 Agenda 21 de Barcelona

Premis Acció 21 2006

14 El personatge

Jordi Hereu, Alcalde de Barcelona

16 B-verda

20 Espai metropolità

Els arbres gespa del Jardí Botànic

22 Reportatge

La natura de Barcelona

26 Paisatgisme

Custodiar el territori

28 Eduquem per a la sostenibilitat

El niu de l'Urus

30 Apunts de jardineria

La poda d'arbustos

32 Fulls tècnics

L'ecologia de Barcelona en un mapa

34 Pàgines verdes

PUBLICACIÓ BIMESTRAL
Núm. 109 desembre del 2006

PRESIDENTA
Imma Mayol i Beltran

VICEPRESIDENTA
Montserrat Ballarín i Espuña

EDITA
PARCS I JARDINS DE BARCELONA INSTITUT MUNICIPAL
Tarragona, 173. 08014 Barcelona
tel.: 93 413 24 00
fax: 93 413 24 24
e-mail: parcsijardins@mail.bcn.es
www.bcn.es/parcsijardins

DIRECTOR
Jordi Campillo

COORDINACIÓ
Rosa Garriga

CAP DE REDACCIÓ
Maria Rosa Salvadó

CONSELL DE REDACCIÓ
Antonia Barba, Patricia Falcone, Teresa Franquesa,
M. Alba Fransi, Dani García, Izaskun Martí, Maria
Molins, Margarita Parés, Montse Rivero, Coloma Rull

CONSELL ASSESSOR
DIRECCIÓ TÈCNICA DE PARCS I JARDINS DE BARCELONA:
Joan Andreu Verdaguier
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ARQUITECTURA DE BARCELONA:
Miquel Vidal
FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES (FAD): Xavier Rovira
DIPUTACIÓ DE BARCELONA: Manuel Canes
ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA DE BARCELONA (UPC):
Xavier Fàbregas
EL TINTER, S.A.L.: Àngel Panyella
CONSELL DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA DE BARCELONA:
Antònia Hernández
ASSOCIACIÓ DE PROFESSIONALS DELS ESPAIS VERDS DE
CATALUNYA (APEVC): Àlex March
AGÈNCIA D'ECOLOGIA URBANA DE BARCELONA:
Salvador Rueda
OBSERVATORI DEL PAISATGE: Joan Nogué
COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS AGRÍCOLES DE
CATALUNYA: Xavier Argimon
BCN MONTJUÏC: Ferran Ferrer
INSTITUT DE RECERCA I TECNOLOGIA AGROALIMENTÀRIA
(IRTA): Pere Cabot

GESTIÓ, PRODUCCIÓ EDITORIAL I IMPRESSIÓ
El Tinter, S.A.L. (empresa certificada ISO 14001 i EMAS)
tel.: 93 357 00 50

COL·LABORADORS D'AQUEST NÚMERO
Han col·laborat en aquest número: José Angel Burriel,
Lurdes Planes, Salvador Pi, Antoni Romero Barcos,
Ramón Torres (fotografies), Xarxa de custòdia del terri-
tori

ASSESSOR LINGÜÍSTIC
Marià Pou Nadal

FOTOGRAFIA
Dani García, Alonso José Fernández, Manel Raya

FOTO PORTADA
Eli Puig

DISSENY I DIRECCIÓ D'ART
Ruiz+company

PUBLICITAT I PATROCINIS
José Luis Almuñí

SECRETARIA I SUBSCRIPCIONS
Núria Ugena

TIRATGE
10.000 exemplars

Barcelona Verda no comparteix necessàriament les opi-
nions expressades pels autors dels articles publicats.

Copyright: Reproducció autoritzada amb indicació de la
font. Se'n sol·licita còpia.

Aquesta revista utilitza la família tipogràfica Fedra.

Paper reciclat
Cyclus print Torras de 115 i 170 g

Editorial

La qualitat, a tot arreu

A finals del 2003, Parcs i Jardins va implantar un sistema d'avaluació de les zones verdes de Barcelona des de la perspectiva de l'usuari. L'objectiu era conèixer de manera fiable el nivell de qualitat del conjunt del verd públic de la ciutat, no tan sols sobre la base de criteris tècnics, sinó, sobretot, des de la mirada dels ciutadans i ciutadanes.

El nombre anual d'aquestes avaluacions ha anat augmentant, i se n'encarrega personal aliè a Parcs i Jardins, cosa que permet uns criteris absolutament objectius. El que es pretén és conèixer, a més de l'evolució de la qualitat de les zones verdes i dels elements que les componen, quines són les zones de conservació i les tipologies de verd que tenen un nivell de deteriorament superior a la mitjana, no pas de manera aïllada, sinó des d'una perspectiva global de la ciutat. Del que es tracta és d'aconseguir uns criteris de conservació a l'alça que siguin uniformes arreu de Barcelona. És per aquest motiu que un dels paràmetres de mesura és la diferència

que hi pot haver entre districtes, a fi que cada cop sigui menor. N'hi ha d'altres, com la neteja, els serveis, els equipaments o l'aspecte general dels espais verds, que són tan importants com el bon estat de les plantes.

Aquest treball ha permès adoptar línies de treball integradores, procurant detectar aquelles mancances que per a un professional de la jardineria poden ser, en ocasions, secundàries, però que per a la ciutadania són molt importants, com, per exemple, disposar de bancs correctament pintats.

Els resultats que fins ara s'han obtingut de les avaluacions iniciades fa tres anys han estat un estímul per elevar el nivell de la qualitat dels espais verds de Barcelona, independentment de la seva mida o el seu ús, perquè creiem que és tan valuosa una jardineria o una filera d'arbres de petit port en un carrer estret de Ciutat Vella com el manteniment d'un jardí temàtic tan important com el de Mossèn Cinto Verdguer, a Sants-Montjuïc, dedicat a les bulboses.

Volem una Barcelona que excel·leixi pels seus parcs i jardins, per les jardineres, per l'arbrat viari, pels grups de flor. I que aquest bon nivell no sigui una excepció, sinó que sigui la norma general. Volem la màxima qualitat a tot arreu, perquè el dret de gaudir-ne és de tots i totes. La nostra fita –i la nostra obligació– és aconseguir-ho. Un repte amb què encapçalo els bons desitjos que, en nom de Parcs i Jardins, us faig arribar per al 2007 que ja tenim a tocar.

*Jordi Campillo,
Gerent de Parcs i Jardins*

Notícies

Tradició i educació ambiental en el Nadal 2006

Ornaments nadalencs fets per escolars que han participat a Guarneix-me

El 30 de novembre, l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, acompanyat de la tercera tinenta d'alcalde, Imma Mayol, va inaugurar el pessebre que cada any s'instal·la a la plaça de Sant Jaume. Aquest acte representa l'inici de les activitats que anualment organitza Parcs i Jardins amb motiu de les festes de Nadal: l'activitat *Guarneix-me* i un estand en el

Festival de la Infància, que tenen com a principal objectiu l'educació ambiental dels nens i nenes de la ciutat.

Aquest any, el pessebre de la plaça de Sant Jaume torna a les seves formes més tradicionals. L'Associació de Pessebristes de Barcelona, creada el 1863, ha estat l'entitat encarregada de

Parcs i Jardins instal·larà un laberint vegetal en el Festival de la Infància

1.

2.

1. Estand del Festival de la Infància
2. Punt de recollida d'arbres de Nadal

En l'activitat d'educació ambiental *Guarneix-me*, hi han participat 304 nens i nenes

dissenyar-lo i executar-lo. Les persones de l'associació que hi han intervingut van iniciar els treballs, molt laboriosos i acurats, el juny passat. Quant a l'ornamentació vegetal, l'han elaborat alumnes de l'IES Nicolau M. Rubió i Tudurí.

La superfície total del pessebre és de 160 m², amb muntanyes i construccions, sobretot masies, i quaranta figures procedents d'Olot que fan de 10 a 50 cm d'alçada. El naixement l'acompanyen els pastors amb ramats, l'àngel anunciador, els reis i, amagat, un personatge que ens és ben propi: el caganer.

El pessebre d'aquest any recrea un paisatge català, amb un eix central format per muntanyes entre les quals hi ha la reproducció de dues de les més emblemàtiques de Catalunya: el Pedraforca, situat a la comarca del Berguedà, i els Encantats, al Parc Nacional d'Aigües Tortes i Estany de Sant Maurici. També hi ha un riu i una cascada. La vegetació –arbres, arbustos i plantes entapissants– està composta sobretot per espècies autòctones, com el pi, el romaní i la farigola. El pessebre ha comptat amb el patrocini de Fecsa-Endesa i amb la col·laboració d'Urbaser, Azahar i Ferrovial.

ORNAMENTS SOSTENIBLES

Guarneix-me és una activitat d'educació ambiental que, cada Nadal, Parcs i Jardins organitza per als escolars de 3r. a 6è. d'Educació Primària (2n. i 3r. cicles) i per als alumnes de les escoles d'educació especial de Barcelona. Consisteix a ornamentar amb materials reciclats un arbre o bé un arbust autòcton, com és l'arboç. Aquest any

participen en aquesta activitat 304 nens i nenes, amb 14 projectes molt originals que permetran recuperar i valoritzar objectes que aparentment ja no tenien cap utilitat. Els arboços estaran exposats al Centre Comercial L'Illa Diagonal des del 15 de desembre fins al 3 de gener.

FESTIVAL DE LA INFÀNCIA

Des del 27 de desembre fins al 4 de gener, al recinte de la Fira de Montjuïc té lloc el Festival de la Infància, un dels esdeveniments nadalencs amb més tradició a Barcelona. Parc i Jardins hi participa amb un estand de 700 m² on es recrea un laberint vegetal de grans dimensions elaborat amb planta natural. Hi ha diferents recorreguts i jocs d'aventura, i també activitats d'educació ambiental.

APROFITAR EL VERD NADALENC

Aquest és l'objectiu dels 218 espais per a la recollida del verd nadalenc que entre els dies 7 i 16 de gener estaran instal·lats arreu de Barcelona. Alguns d'aquests espais estaran situats a prop dels principals eixos comercials de la ciutat per facilitar el trasllat als punts de recollida de la gran quantitat d'ornamentació vegetal que es fa servir en aquestes zones. Tot el verd recollit es reciclarà i es convertirà en compost.

Arbres de Nadal

Punts de recollida

CIUTAT VELLA

Parc de la Ciutadella i zoo;
pg. Picasso/av. Marquès de l'Argentera
Parc de la Ciutadella i zoo;
c. Wellington / pg. Pujades
Jardins de Sant Pau del Camp
Pl. Vicenç Martorell
Pl. Cucurulla
Pg. Born
Pl. Carles Pi i Sunyer
Av. Francesc Cambó
Pl. Emili Vendrell
Pl. Catedral
Pl. Castella
Pl. Pes de la Palla
Pl. Catalunya / av. Portal de l'Àngel
La Rambla (davant de Pompeu Fabra)
Pl. Josep M. Folch i Torres
Pl. La Maquinista
Pl. Ramon Berenguer el Gran
Jardins de Rubió i Lluch
Pl. Poeta Boscà
Pl. Pau Vila
C. Almirall Cervera / Passeig Marítim de la Barceloneta
Pl. Mar / pg. Joan de Borbó Comte de Barcelona

EIXAMPLE

Parc de Joan Miró; c. Aragó / c. Vilamarí
Parc de Joan Miró; c. Vilamarí / c. Diputació
Parc de l'Estació del Nord; c. Almogàvers / c. Wellington
Parc de l'Estació del Nord; costat Guàrdia Urbana
C. Castillejos / c. Ribes
Rbla. Catalunya / c. València
Rbla. Catalunya / c. Còrsega
Placeta Diagonal - c. Diputació - c. Padilla
Av. Diagonal / pg. Sant Joan
Pl. Doctor Ferrer i Cajigal
Pl. Doctor Letamendi; costat muntanya
Jardins de la Reina Victòria
C. Enric Granados (av. Diagonal - c. París)
Av. Roma (c. Borrell - c. Urgell)
Av. Roma - c. Casanova
Av. Roma - c. Rocafort
Av. Josep Tarradellas / c. Calàbria
Jardins de Sebastià Gasch (c. Rocafort, 87, int. illa)
Pg. Sant Joan - Gran Via (muntanya - Besòs)
Passeig de Gràcia / c. Diputació
Passeig de Gràcia / c. Provença
Passeig de Gràcia / pl. Catalunya
Jardins de la Torre de les Aigües (c. Roger de Llúria, 56)
Pl. Universitat
Pl. Urquinaona
Av. Mistral / c. Entença
Av. Mistral / c. Viladomat
C. Tamarit / c. Urgell

Jardins de Montserrat Roig
Jardins de la Indústria
Pl. Gaudí
Pl. Sagrada Família
Jardins de Montserrat
Jardinets de l'Alguer
Av. Josep Tarradellas / pl. Francesc Macià

SANTS-MONTJUÏC

Parc de Can Sabaté
Pl. Teresa Claramunt amb c. Ferrocarrils Catalans
Jardins de Sant Cristòfol / pg. Zona Franca
Parc de l'Espanya Industrial
Mirador del Poble-sec - Control Montjuïc - Parc de la Font Florida
C. Alts Forns - c. Mare de Déu de Port - c. Aviador Ruiz de Alda
Jardins de Sant Cristòfol amb c. Mecànica
Jardins de Can Mantega
C. Blasco de Garay
Pl. Joan Corrades
Pl. Navas
Pl. Farga
Pl. Sants (dos punts)
C. Brasil / c. Creu Coberta
Pl. Joan Peiró
C. Vilardell - c. Moianès
Pl. Olivareta
C. Vilardell - c. Sant Roc
Pl. Països Catalans
Pl. Bonet i Muixí
C. Badal / pge. Marçal

LES CORTS

Parc de Cervantes - Roserar
Av. Diagonal / c. Entença
Parc de les Corts
Jardins dels Doctors Dolsa
C. Doctor Ferran - pg. Manuel Girona - c. Capità Arenas - c. Manila
Jardins de Clara Campoamor
Pl. Sol de Baix
Jardins de les Infantes
Jardins de Joaquim Ruyra
Jardins de Bacardí
C. Gelabert
Pl. Can Rosés
C. Torrent de les Roses, davant del 54
Travessera de les Corts - c. Les Corts

SARRIÀ-SANT GERVASI

Pl. Adrià
Pl. Consell de la Vila
Pl. Joaquim Folguera
Parc de Monterols
Jardins de Moragas
Jardins del Turó del Putget; c. Marmellà
Jardins de la Vil·la Amèlia - c. Eduardo Conde
C. Prats de Molló / c. Hercegovina
Av. Pau Casals - c. Bori i Fontestà
Av. Pau Casals - c. Mestre Nicolau

C. Santa Fe de Nou Mèxic - c. Escocles Pies
Jardins de Can Castelló
C. Doctor Roux - c. Pau Alcover
Jardins de Roig i Raventós
Jardins de Ca n'Altimira
Jardins de la Tamarita
Pl. Artós
Pl. Manuel Corachan
Pl. Pep Ventura (Vallvidrera)
Pl. Sarrià
Pl. Ferran Casablancas
Jardins de Maluquer
Pl. Molina

GRÀCIA

Pl. Gal·la Plàcidia (dos punts)
Pl. Lesseps; Parròquia dels Josepets
Pl. Sanllehy
Parc de la Creueta del Coll
Park Güell; c. Olot
Pl. Alfonso Comín
C. Pi i Margall - c. Ca l'Alegre de Dalt
Pl. John Lennon
Jardins de la Sedeta
Pl. Trilla
Pl. Nord
Via Augusta - c. Luis Antúnez
Jardins de Salvador Espriu (av. Diagonal - c. Gran de Gràcia)
Pl. Revolució de Setembre de 1868
Pg. de Sant Joan - Travessera de Gràcia (dos punts)

HORTA-GUINARDÓ

Parc de les Aigües
Parc de l'Amistat, per c. Coïmbra
Jardins del Príncep de Girona; c. Taxdirt
Parc del Guinardó
Pl. Catalana
Pl. Eivissa (dos punts)
Pl. Maragall
Rbla. Carmel amb c. Dante
Ctra. Carmel - c. Can Xiro
Av. Jordà - c. Idumea
C. Poesia - c. Àngel Marquès
C. Jorge Manrique - c. Ventura Rodríguez
C. Campoamor / c. Rembrandt
C. Tenerife
C. Lisboa
Pg. Maragall, 295-297
Pg. Maragall / c. Segle XX

NOU BARRIS

Via Júlia / Via Favència
Parc de la Guineueta; pl. Llucmajor
Parc de la Guineueta; c. Castor, 21
Parc del Turó de la Peira; pg. Fabra i Puig
Parc del Turó de la Peira; pg. Turó de la Peira - c. Beret
Parc de Josep Maria Serra Martí
C. Baltasar Gracián - pge. Argullós
Via Júlia - c. Conflent

C. Vèlia amb c. Escòcia
Pg. Fabra i Puig (c. Santapau - c. Malgrat)
Pl. Llucmajor
Pl. Virrei Amat
Pl. Roja
Pl. Sóller
C. Aiguablava
C. Ramon Albó / Cotxeres
Pg. Ciutat de Mallorca
Heron City (av. Rio de Janeiro - pg. Andreu Nin)
Pg. Valldaura (davant del mercat)
Pg. Fabra i Puig / c. Pere d'Artés

SANT ANDREU

Pl. Taxi
Pl. Orfila
C. Gran de Sant Andreu / c. Rubén Darío
C. Gran de Sant Andreu / pl. Comerç
Pl. Assemblea de Catalunya
C. Portugal amb el c. Pegàs
C. Rovira i Virgili amb el c. Gran de Sant Andreu
C. Acàcies - c. Garcilaso - pg. Maragall
Jardins de Can Fabra
Jardins de la Casa Bloc (c. Valentí Iglésias - c. Eiximenis)
Jardins d'Elx
Pl. Ferran Reyes (dos punts)
Pl. General Moragues
C. Lima - c. Sas - pg. Guayaquil
Pl. Palmeres
Pl. Trinitat
C. Sant Adrià - c. Llinars del Vallès - pg. Enric Sanchis
Pl. Congrés Eucarístic
Pl. Dr. Modrego
Pl. Ramon Riera
Centre Comercial La Maquinista

SANT MARTÍ

Av. Diagonal - c. Ciutat de Granada - c. La Llacuna
Parc del Clot
Parc del Clot
Parc de Carles I
C. Pere IV - c. Agricultura - c. Treball
Parc del Poblenou
Parc de Sant Martí
Parc de Sant Martí
Can Miralletes (c. Conca - c. Sant Antoni Maria Claret - c. Indústria)
C. Perú
Rambla Prim; c. Lull - c. Pallars
Rambla Prim; c. Guipúscoa
Rambla Prim; c. Santander
Pl. Veneda
Av. Icària / Centre de la Vila
Av. Icària / c. Àvila
Pl. Doctor Trueta
Pl. Doctor Trueta
Jardins de Mercè Plantada
C. Trinxant / av. Meridiana
Pl. Doctor Serrat
Pl. Mare Nazària March
Pl. Porxos

Compostatge a les escoles

Imma Mayol, amb els escolars del CEIP Antoni Brusi

El 9 de novembre passat, la tercera tinenta d'alcalde i presidenta de Parcs i Jardins, Imma Mayol, va visitar el CEIP Antoni Brusi, al districte de Sant Martí, per conèixer el programa de compostatge que s'hi està duent a terme. Aquesta és una de les vuit escoles de Barcelona que compten amb unitats de compostatge cedides per Parcs i Jardins, en el marc de l'Agenda 21 Escolar, perquè puguin elaborar el seu propi compost. Setanta centres més també reciclen la matèria orgànica en unitats de compostatge facilitades pel Centre de Recursos Barcelona Sostenible.

El CEIP Antoni Brusi va iniciar les activitats relacionades amb l'ambient i la sostenibilitat el curs 2004-2005, amb la creació d'un hort en safates que van instal·lar al pati del centre. Posteriorment, la Universitat Pompeu Fabra els va cedir un terreny al costat de l'escola, que

va ser habilitat en el marc del projecte de l'imeb "Recuperem els jardins escolars". En aquest espai hi conreen un hort seguint el mètode de parades en crestell ideat per Gaspar Caballero i el model d'agricultura biològica. Amb el conreu de l'hort i l'elaboració de compost, els escolars poden conèixer d'una manera directa i participativa el cicle complet de la matèria.

Parcs i Jardins col·labora amb l'Agenda 21 Escolar des del 2003, quan va posar l'experiència i el material del programa *Fem compost al parc* a disposició de les escoles implicades en l'aprofitament dels recursos. Aquest institut municipal també participa en l'ambientalització de les escoles donant-los compost quan no en produeixen o no en produeixen prou i plantes que no s'han utilitzat als parcs públics de la ciutat.

2a. Mostra de Bonsais

Els dies 25 i 26 de novembre, a la sala d'exposicions de l'Institut Botànic de Barcelona, es va celebrar la Mostra de Bonsais, que per segon any organitza el Jardí Botànic de Barcelona. En aquesta segona edició de la mostra, els visitants han pogut veure uns cinquanta bonsais, alguns força excepcionals per l'antiguitat i les dimensions. També es van exposar bonsais de la col·lecció Duran i Farell, que pertany al Jardí Botànic de Barcelona. Els aficionats a aquest art jardiner també van poder assistir a un taller a càrrec de Sebastián Fernández. En la mostra d'aquest any, hi han participat deu entitats agrupades en la Coordinadora d'Entitats Catalanes de Bonsai.

Els visitants han pogut veure uns cinquanta bonsais

Barcelona millora les àrees de joc infantil

El 30 d'octubre passat es van presentar els treballs de renovació que s'han fet a les tres àrees de joc infantil del Parc del Port Olímpic. Aquesta actuació forma part del programa d'adequació a la normativa vigent de 199 àrees de joc infantil de Barcelona, de les quals 116 ja han estat reformades. La resta d'aquest programa, que compta amb un pressupost global de 3,5 milions d'euros, es completarà en els pròxims mesos. Hi ha quatre tipus d'actuacions previstes: les que comporten la renovació total de l'àrea de joc infantil (des del pavi-

ment fins als jocs i el mobiliari urbà); les que tenen com a objectiu la millora del paviment (substitució del sauló per sorra o cautxú, per evitar perill en les caigudes); les que, a més de millorar el paviment, inclouen la instal·lació de tanques de protecció, i les que només preveuen la instal·lació de tanques de protecció, ja sigui perquè l'àrea de joc està situada fora d'un parc o una illa tancada o perquè hi ha un perill a menys de 15 m, com és el cas de vies de pas de vehicles.

Barcelona compta amb 636 àrees de joc infantil

Durant aquest mandat s'hauran reformat 199 àrees de joc infantil

El pressupost anual destinat al manteniment d'aquests espais és de més d'1.800.000 euros

EL PARC DEL PORT OLÍMPIC

La reforma de les tres àrees de joc infantil d'aquest parc és un exemple de les 116 que ja s'han renovat arreu de la ciutat. Dues de les àrees de joc del Parc del Port Olímpic són per a nens i nenes de més de 5 anys, i la tercera, per als de 0 a 5 anys. En cadascuna s'han fet actuacions diferents. Així, en una de les dues àrees per a nens i nenes de més de 5 anys, d'una superfície de 500 m², s'ha millorat el paviment substituint el sauló per sorra, amb un major efecte esmorteïdor; s'han conservat els jocs (un tobogan, un element de grimpar i un gronxador), que estaven en bones condicions, i, com que l'àrea està situada a menys de 15 m de la calçada, s'ha protegit amb una tanca de 80 cm. També s'hi ha instal·lat nova senyalització i s'han pintat els bancs. A l'altra àrea per a nens de més de 5 anys, també de 500 m², s'han instal·lat jocs nous (un multijoc, dues tirolines i dos gronxadors amb quatre seients), s'ha substituït el sauló per sorra i s'ha col·locat una tanca i nova senyalització. Als dos espais de sauló compactat (que permet l'entrada de cadires de rodes) existents en aquesta àrea s'han col·locat bancs nous, així com jocs de manipulació, fàcils de fer anar des d'una cadira. Quant a l'àrea de joc per a infants de 0 a 5 anys, d'uns 150 m², també s'ha substi-

tuit el sauló per sorra, s'ha incorporat un tobogan petit, s'han pintat els bancs i s'ha instal·lat una tanca i nova senyalització. La reforma d'aquestes tres àrees de joc infantil ha tingut un cost de 145.000 euros.

ÀREES ACCESSIBLES

A part de la reforma i l'adequació a la normativa vigent de les àrees de joc infantil actuals, Parcs i Jardins de Barcelona ha projectat la creació de deu noves àrees amb unes característiques molt especials. Són les àrees de joc accessibles i integradores, que s'han concebut amb criteris basats en la seguretat, el foment de la socialització, la distribució territorial equitativa i la uniformitat de la qualitat. Així, han estat dissenyades perquè ofereixin aspectes lúdics d'interès per a tots els nens i nenes, independentment de la seva edat i capacitats. Aquests nous espais públics destinats als nens i nenes tenen una superfície mínima de 500 m² i estan situats en entorns naturals, sobre terrenys plans o que salven els desnivells amb rampes i a prop de parades de transport públic i de places d'aparcament, també accessibles. Són àrees amb jocs que tenen més d'una interpretació, és a dir, que es poden practicar a diverses velocitats i amb diferents recorreguts, i en què es potencien els jocs de manipulació i de taula i els que comporten experiències sensorials.

Les àrees de joc infantil accessibles i integradores formen part del Pla d'Actuació Municipal 2004-2007 (PAM), que en preveu una per a cada districte. La de Ciutat Vella, al Parc de la Ciutadella, ja es va inaugurar el febrer passat, i, pel que fa a la resta de districtes, s'han projectat àrees de joc d'aquestes característiques al Parc de Joan Miró (Eixample), a la ctra. del Prat cantonada amb el c. de Jane Addams (Sants-Montjuïc), als Jardins de Sant Joan de Déu (les Corts), als Jardins de Moragues (Sarrià-Sant Gervasi), a la pl. de Puigvert (Gràcia), a la pl. de Josep Pallach (Horta-Guinardó), al Parc de Can Dragó (Nou Barris), al Parc de la Pegaso (Sant Andreu) i al Parc de Sant Martí (Sant Martí).

1. Barcelona comptarà amb deu àrees de joc infantil accessibles i integradores
2. Els jocs de taula són un element de socialització

1.

2.

LES FEINES DE MANTENIMENT

Entre els mesos de gener i setembre del 2006, Parcs i Jardins ha fet 15.379 actuacions de manteniment a les àrees de joc infantil de la ciutat; es tracta, entre d'altres, de treballs de pintura, neteja de grafitis, condicionament de jocs i canvi de soralls. El pressupost anual destinat a aquestes feines de manteniment, reposició i reparació és de més d'1.800.000 euros i inclou la neteja, que es fa cinc cops per setmana; l'airejat i la desinfecció dels soralls, cada dos mesos, i el canvi dels soralls, un cop cada dos anys.

Parcs i Jardins, premiat a Mosaïcultura

Mosaïcultura Internacional ha atorgat a Parcs i Jardins el Premi Bonze a l'excel·lència en l'execució del projecte a la construcció elaborada per l'Institut Municipal en l'edició del 2006 d'aquest certamen, que s'ha celebrat a Xangai. Mosaïcultura és un concurs-exhibició de grans construccions fetes amb plantes. El projecte de Parcs i Jardins ha tingut com a lema l'arquitectura de

Barcelona. Es tracta d'una construcció en dues dimensions en què s'han representat tres edificis emblemàtics de la ciutat: la Sagrada Família, la torre Mapfre i la torre Agbar. L'equip encarregat de fer la construcció va estar format per l'arquitecte de l'Àrea de Projectes i Obres Gabino Carballo, autor del projecte i coordinador de l'equip, i pels jardiners Manuel Yori i Gerard Olivan.

Construcció de Parcs i Jardins a Mosaïcultura 2006

Nova reunió del Grup del Verd

El 28 de novembre passat, el Grup del Verd Urbà va celebrar la seva tercera reunió. En aquesta ocasió es va parlar de la gestió de l'aigua per a reg, les mesures per estalviar-la, l'aprofitament de les aigües del subsòl de Barcelona i les possibilitats de futur per optimitzar el recurs. Els assistents a la

reunió van assenyalar que encara hi ha un ús excessiu del reg en jardineria, que cal un nou model urbanístic i que convé fomentar mitjançant l'educació ambiental canvis d'hàbits en la ciutadania que permetin reduir el consum d'aigua en jardineria, tant en l'àmbit públic com en el privat.

Deu mil tulipes

Aquest és el regal que ha fet a Barcelona la companyia aèria holandesa de baix cost Transavia.com per celebrar el desè aniversari dels seus vols des de la ciutat. Els deu mil bulbs, que floriran a finals d'hivern, s'han plantat en diferents parcs i zones verdes combinats amb pensaments. Les tulipes són de les varietats 'Apeldoorn', de color vermell i groc; 'Maureen', de color rosa, i 'Elisabeth', de color blanc.

Llum verda a Barcelona

Antonio Romero Barcos,
director gerent
Agència d'Energia de Barcelona

Estudis recents indiquen que, si no es prenen mesures per frenar el canvi climàtic, la concentració d'emissions de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera podria doblar-se d'aquí a l'any 2035, amb el consegüent augment de la temperatura del planeta. Segons l'*informe Stern*, la dimensió del problema del canvi climàtic exigeix una resposta internacional i, si no actuem urgentment, els costos globals i els riscos del canvi climàtic equivaldran a la pèrdua d'entre el 5 i el 20% del PIB mundial.

Per aplicar una política global de lluita contra el canvi climàtic es parla de tres condicions indispensables: la fixació del preu del carboni a través d'impostos, comerç d'emissions o regulació; l'aplicació de polítiques que donin suport a la innovació i el desenvolupament de tecnologies baixes en carboni, i la millora de l'eficiència i l'estalvi energètics, punt, aquest darrer, en el qual els ciutadans poden tenir un paper actiu, adoptant mesures concretes en el seu dia a dia.

De fet, l'àmbit de l'energia ens ofereix un camp molt ampli per avançar en el camí cap a la sostenibilitat. Per a això s'ha de crear un compromís compartit entre tots, i una bona manera d'aconseguir-ho és convèncer la societat que té una responsabilitat individual a l'hora de donar resposta a aquest problema. En aquest procés és molt important donar una informació positiva, transmetent la idea que les bones pràctiques senzilles i quotidianes que podem fer tots són una manera eficaç de participar en aquesta necessària mobilització general per treballar contra el canvi climàtic. Cal explicar, per exemple, que per cada euro invertit a augmentar l'eficiència energètica s'estalvien dos euros en generació, transformació i distribució de l'energia. L'estiu passat, l'ajuntament, a través de l'Agència d'Energia de Barcelona, va posar en marxa la campanya *Llum verda a Barcelona*, que té com a objectiu sensibilitzar la ciutadania sobre la necessitat de canviar, de manera progressiva, les seves pautes de consum energètic.

Aquesta campanya pretén no tan sols informar, sinó també proposar accions concretes que incideixin directament en una millora de l'eficiència i l'estalvi energètic

de la ciutat. Fins ara s'ha treballat en diferents àmbits: durant l'estiu, la campanya es va centrar en l'ús racional de l'aire condicionat, tant entre la ciutadania com entre els comerciants. A la tardor, el focus està posat sobre les bones pràctiques en matèria d'il·luminació, especialment la utilització de bombetes de baix consum.

Així mateix, s'han fet arribar a les llars dels barcelonins informacions sobre què poden fer a casa per estalviar energia, a través d'una guardiola plegable amb consells energètics i de missatges d'estalvi inclosos en les factures elèctriques de la companyia Feccsa-Endesa. També s'està fent difusió amb elements gràfics, com opis i banderoles, presents als carrers de la ciutat, falques radiofòniques, una sèrie televisiva que es va emetre a Barcelona Televisió i xerrades a les biblioteques de la ciutat. L'actuació més recent és la campanya de foment de l'estalvi energètic adreçada a set mil associacions de Barcelona.

Llum verda a Barcelona vol implicar la ciutadania en un compromís per al canvi dels seus hàbits del dia a dia, ja que la suma de molts petits gestos individuals representa una gran aportació col·lectiva. La participació ciutadana és fonamental per a la lluita contra el canvi climàtic, que és un dels principals reptes que afronta actualment la població mundial i que, si no s'actua amb fermesa, possiblement també afectarà les generacions futures.

Premis Acció 21 2006

Agenda 21

Aquest mes de desembre, el Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat de Barcelona ha fet lliurament dels Premis Acció 21, que aquest any arriben a la quarta edició. Aquests premis volen ser un estímul per al desenvolupament d'iniciatives dels diferents col·lectius ciutadans que suposin una contribució efectiva als objectius del *Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat* en el marc de l'Agenda 21 de Barcelona.

El comú denominador dels vint-i-tres projectes que aquest any s'han presentat als Premis Acció 21 és, a més de la seva qualitat, l'esforç que suposen per a la consecució d'una Barcelona més sostenible. Els cinc projectes seleccionats ho han estat pel seu caràcter exemplificador, generalitzable i innovador, per la importància de la implicació i la participació generada al seu voltant i per l'abast dels seus efectes en termes de beneficis socioambientals i nombre de beneficiaris. Les cinc iniciatives guardonades són: *Promoció de cooperatives de consum i grups de consum ecològic*, presentada

per la Xarxa de Consum Solidari; *Agenda de la Construcció Sostenible*, presentada pel Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona; *Energia solar culinària en acció*, presentada per la Fundació Terra; *Creant xarxa ambiental*, presentada per Acció Catacrac, i *Banc d'excedents no alimentaris*, presentada per l'Institut de Reinserció Social (IREs).

EL CONSUM RESPONSABLE

La Xarxa de Consum Solidari va néixer fa deu anys amb l'objectiu de promoure el comerç just i el consum responsable, amb una visió integral del comerç just que engloba tot el cicle del producte, des de la producció fins a la comercialització. Ha desenvolupat projectes en àmbits tan diferents com la cooperació al desenvolupament, la distribució de productes, la sensibilització, l'acció crítica i el turisme. Pel que fa a cooperació, ha creat una estructura pròpia a l'Equador, ha consolidat tasques a Cuba i ha començat a treballar a la República Dominicana i a Palestina.

Demostració de forns solars promoguda per la Fundació Terra a Biocultura 2006

Els Premis Acció 21 volen fomentar iniciatives que suposin una contribució a l'Agenda 21 de Barcelona

Aquest any s'han presentat un total de vint-i-tres projectes

Actualment compta amb botigues cooperatives de consum de productes ecològics i de comerç just a Ciutat Vella i l'Eixample i també a l'Hospitalet de Llobregat. Ben aviat s'iniciarà el procés de creació de grups de barri a Sant Andreu, el Guinardó, Sagrada Família i Sant Antoni.

LA CONSTRUCCIÓ

L'*Agenda de la Construcció Sostenible* (www.csostenible.net) és un *web* especialitzat en medi ambient i construcció creat pel Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona amb l'objectiu de recollir i difondre tota la informació disponible sobre aquest tema. Amb set anys *on line*, aquest portal és punt de trobada de tots els professionals, fabricants i usuaris interessats a construir edificis més sans i a fer que el sector de la construcció redueixi el fort impacte que té sobre l'entorn. Conté informació sobre productes ecològics i sostenibles, construcció sostenible, subvencions i legislació. També hi ha apartats monogràfics dedicats al planejament, els residus, la salut, l'energia, l'aigua, els materials i les bones pràctiques.

L'ENERGIA

Des de la seva creació, ara fa deu anys, la Fundació Terra ha estat treballant en el camp de l'educació i la sensibilització ambiental, i ocasionalment ha elaborat projectes de protecció directa del medi amb intervencions per a la seva millora. El projecte *Energia solar culinària en acció* es basa en la difusió de la cocció solar com a element demostratiu de les energies renovables facilitant a entitats i escoles de Barcelona, i en alguns casos a aules ambientals i cases de colònies una mica més allunyades, forns solars ultralleugers portàtils dissenyats per l'enginyer suís Michael Götzt. Aquests forns incorporen criteris ambientals més enllà del seu ús: la fusta que configura l'estructura té la certificació forestal FSC, l'alumini de la caixa interior i de la tapa és recuperat de planxes d'òfset i l'aïllament consisteix en llana natural d'ovella.

EL TREBALL EN XARXA

Acció Catacrac és una petita i jove empresa del barri de Gràcia nascuda a partir d'una associació d'educació ambiental del mateix nom. Sota la nova forma jurídica desenvolupa programes educatius i projectes de conscienciació i sensibilització sobre els conflictes mediambientals i la relació que les persones tenim amb el nostre entorn. També treballa en projectes relacionats amb el lleure i la cultura des d'una perspectiva ambiental. El projecte guardonat amb el Premi Acció 21 consisteix en la realització d'activitats d'educació ambiental que fomenten la relació entre tres entitats del barri de Gràcia: el Centre de Dia Eneida (centre per a malalts mentals), el Punt Verd Col·laborador Tabuenca i l'Escola Patronat Domènech. La iniciativa ha permès comunicar, a través d'un esdeveniment cultural i social com és la festa major de Gràcia, diferents aspectes relacionats amb la sostenibilitat des d'un vessant lúdic i educatiu.

ELS EXCEDENTS

El Banc d'Excedents és un projecte adreçat a l'aprofitament de tot tipus de recursos no alimentaris per canalitzar-los de forma acurada i garantir-ne la reutilització. El més significatiu d'aquest projecte és que, en la gestió del banc, hi col·laboren persones que compleixen penes de treball en benefici de la comunitat i persones en risc d'exclusió social, a les quals es proporciona una experiència terapèutica i laboral. Quant a les activitats de l'Institut de Reinserció Social (IREs), s'adrecen fonamentalment a l'atenció social, psicològica i educativa de persones i col·lectius en situació de risc social i amb dificultats socioeconòmiques a partir de quatre grans àmbits d'actuació: acció social dins del sistema judicial; accions contra la violència familiar i de gènere; inclusió social, i infància, joventut i família.

1. La Xarxa de Consum Solidari col·labora estretament amb cooperatives de la vall de Manduriacos, a l'Equador

2. Taller de creació de guarniments amb material de rebuig fet per Acció Catacrac

1.

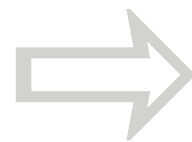
2.

Jordi Hereu

alcalde de Barcelona

El personatge

“Les coses més quotidianes són les realment importants”

Nascut a Barcelona, el 14 de juny de 1965, n'és l'alcalde des del 8 de setembre passat. Té 41 anys, és casat i amb dos fills. És llicenciat en Administració i Direcció d'Empreses per l'Escola Superior d'Administració d'Empreses (ESADE). Jordi Hereu està vinculat a l'Ajuntament de Barcelona des del 1997, any en què es va fer càrrec de la seva primera responsabilitat, en ser nomenat gerent del Districte de les Corts. El 1999, va ser elegit regidor d'aquest districte, càrrec que va ocupar fins al final del mandat, el 2003. Posteriorment, i fins aquest mateix any, ha estat regidor de Sant Andreu i regidor de Seguretat i Mobilitat. Des de l'abril passat fins que va ser nomenat alcalde ha ocupat també els càrrecs de cinquè tinent d'alcalde,

portaveu del govern municipal, regidor de Participació Ciutadana, Solidaritat i Cooperació i president del Consell Municipal del Districte de Gràcia, entre d'altres.

Què representa per a vostè ser l'alcalde de Barcelona?

Un gran honor, una gran il·lusió i una gran responsabilitat. Però, per sobre de tot, vol dir ser capaç d'estar a prop dels meus conciutadans i conciutadanes, d'estar al seu costat braç a braç en les coses més quotidianes, que, al cap i a la fi, són les realment importants. Malament anirem si som capaços de fer, com hem fet, importants remodelacions urbanístiques

“Barcelona és, sobretot, la ciutat de les persones que hi viuen i hi treballen”

“Les persones s’han de sentir a gust a la seva ciutat, perquè és casa seva”

“Hem de treballar perquè el progrés econòmic reverteixi en benefici de tots els ciutadans per garantir la cohesió social”

perquè la ciutat avanci, però els carrers no estan prou nets. Els grans projectes són necessaris, però resoldre el dia a dia és absolutament imprescindible. I aquí permeti'm recordar que, si la ciutat funciona, en bona part és gràcies a la tasca de centenars de treballadors municipals que fan de la seva activitat quotidiana un acte de servei al ciutadà. Les persones s’han de sentir a gust a la seva ciutat, perquè és casa seva, i l’hem de gestionar partint d’aquesta base. Aquest és el gran repte dels ajuntaments: saber projectar cap al futur sense deixar de prioritzar mai el present més immediat.

Barcelona segueix sent “la ciutat dels prodigis”?

Jo diria que, sobretot, el que és, i sempre ha sigut, és la ciutat de les persones que hi viuen i hi treballen. El teixit humà és el que ha fet possibles aquests “prodigis”. Res es fa sol, i avançar, en el cas d’una ciutat, sempre és el resultat de l’esforç i la voluntat col·lectius, de l’administració i dels ciutadans. I també del tarannà. Els barcelonins i barcelonines ens sentim profundament identificats amb la nostra ciutat.

Orgull de pertinença.

Efectivament. Crec que podem estar orgullosos de viure a Barcelona. L’autoestima és importantíssima per tirar endavant, tant a escala individual com col·lectiva. Poder sentir aquest orgull, però, no és de franc. L’autoestima s’ha de guanyar cada dia.

Com?

No acontentant-nos amb el que tenim i treballant per aconseguir alguna cosa millor. Barcelona és una gran ciutat i gaudeix d’un bon nivell de qualitat de vida, però hem de seguir treballant perquè el progrés econòmic reverteixi en benefici de tots els ciutadans per garantir la cohesió social. Tothom ha de trobar el que necessita: els joves, la gent gran, els immigrants, les famílies, els emprenedors... Tothom. I això vol dir, entre moltes altres coses, habitatges assequibles, creixement de les oportunitats de treball, millora de la nostra base econòmica i cultural, polítiques que permetin evitar el risc d’exclusió dels nouvinguts, més equipaments i serveis que afavoreixin una major autonomia de les persones amb alguna mena de dependència... També vol dir més neteja, més ordre, més seguretat, més transport públic... Hem de donar uns serveis municipals de qualitat per avançar, amb la col·laboració dels ciutadans, en el progrés, la cohesió social i la convivència.

Aquests són reptes molt importants.

Sí, ho són. I cal superar-los. Barcelona, de la mateixa manera que la resta de ciutats europees, està vivint un gran procés de transformació de la seva realitat socioeconòmica i cultural. Això es deu a molts factors. Un és la nova immigració, que a la nostra ciutat ja representa el 16% de la po-

blació i procedeix de més d’una dotzena de països. Un altre és l’augment global de la riquesa, amb el consegüent risc de generació de desigualtats. Un tercer factor és la diversitat cultural i de valors. La feina dels governs, i, evidentment, també dels governs locals, és acollir tot això i donar-hi la resposta necessària, amb polítiques actives que permetin, com he comentat abans, fer arribar a tota la ciutadania els beneficis del creixement econòmic global d’una manera concreta i palpable.

Abans s’ha referit a la cohesió social i a la convivència. En quin grau hi són a Barcelona?

Són indestriables. La cohesió social l’aconsegüem sabent casar el progrés econòmic global amb el progrés i el benestar personals de tota la ciutadania i evitant la fragmentació que deriva en segregació. El nostre objectiu és aconseguir que Barcelona segueixi sent una ciutat compacta, inclusiva, sense parts desvinculades a conseqüència de l’especialització en l’activitat que s’hi desenvolupa o de la concentració d’una determinada població o bé perquè se’n fa un ús exclusiu. Això és llavor de convivència, una llavor que sempre ha donat bons fruits a la nostra ciutat i que cal mimar.

Quan s’acabi aquest mandat s’haurà fet la rehabilitació integral d’onze grans espais verds. Aquest és un objectiu prioritari?

Sí i no. M’explico. Sí perquè hi ha molts parcs, com el de la Ciutadella o el Park Güell, que per la seva antiguitat i, sobretot, pel gran nombre d’usuaris es veuen afectats per un desgast molt superior al de la mitjana dels parcs i jardins de la ciutat. Per tant, ha calgut fer una actuació que va molt més enllà del manteniment convencional. En aquest mandat hem previst aquests treballs en onze espais verds. I no perquè la trama verda pública de Barcelona és molt més que els grans parcs. Si hagués d’explicar què haurem fet durant aquest mandat municipal, doncs jo posaria també un especial èmfasi en les àrees per a joc infantil accessibles i integradores, en els nous horts urbans, en els espais per als gossos o en la política d’estalvi d’aigua, entre altres coses.

I el més important?

En l’àmbit vital, el més important és el que trobem quan sortim pel portal de casa, el que ens és més proper. Per tant, per a mi, com a ciutadà i com a alcalde, és fonamental que aquesta sortida sigui feliç i positiva. I per aconseguir-ho, pel que fa a la trama verda de Barcelona, si poséssim en una balança un gran parc a una banda i un petit espai enjardinat amb una zona perquè hi juguïn els infants a l’altra, segurament pesarien el mateix. O, en el segon cas, fins i tot una mica més.

Maria Rosa Salvadó

B verda

La feina dels jardiners de Barcelona

Fulla de plàtan (*Platanus x hispanica*) a la tardor

CIUTAT VELLA

Parc de la Ciutadella

A l'àrea de joc infantil de la ludoteca s'han renovat els elements de joc i a l'Umbracle s'han podat totes les palmeres i les diferents varietats de ficus i s'han fet noves plantacions amb begònies (*Begonia semperflorens*), *Cissus rhombifolia*, *Cyrtomium falcatum* i *Nephrolepis cordifolia*.

Passeig Marítim

S'ha reparat el sistema de reg per degoteig de les jardineres que hi ha al Passeig Marítim de la Barceloneta.

Plaça Ramon Berenguer el Gran

Els treballs de millora de l'enjardinament fets recentment en aquesta plaça s'han completat amb la plantació de 50 *Ligustrum ovalifolium* per omplir les falles de la tanca vegetal i 50 margallons (*Chamaerops humilis*). També s'han col·locat pans de gespa als parterres i grava als espais on és difícil que creixi.

EIXAMPLE

Plaça Antoni Gaudí

Per millorar el verd d'aquest espai s'ha fet una poda de formació dels arbustos de tota la plaça i s'han retallat els que hi ha al voltant del llac.

Parc de l'Estació del Nord

Les últimes feines de posada a punt han consistit en la reposició de les falles en l'arbustatge, amb la plantació de 50 baladres (*Nerium oleander*). També s'ha fet una poda d'aixecament de capçada dels lledoners (*Celtis australis*) i s'ha retallat la tanca d'heura (*Hedera helix*) que envolta l'àrea per a gossos.

Passeig de Sant Joan

Al tram comprès entre l'av. Diagonal i la Travessera de Gràcia s'ha fet una poda de formació de l'enfiladissa que l'ornamenta, *Trachelospermum jasminoides*, i s'han replantat els grups de rosers i d'arbustos que hi ha al voltant dels estanys. Les espècies triades han estat *Rosa 'Knock Out'*, *Rosa 'Sevillana'* i *Pittosporum tobira nana*.

SANTS-MONTJUÏC

Plaça Sant Jordi

Amb la finalitat de mantenir-ne la forma geomètrica s'han podat les 12 alzines (*Quercus ilex*) que enjardinen aquesta plaça.

Parc de Montjuïc

Una gran part d'aquest espai verd de Barcelona té vegetació forestal, per la qual cosa s'hi ha desbrossat una superfície de 60.000 m² amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'espai i evitar possibles incendis.

Jardins de Joan Maragall

Com a la pl. Sant Jordi, els 30 til·lers (*Tilia tomentosa*) que hi ha en aquesta plaça s'han podat per mantenir-ne la forma geomètrica.

LES CORTS

Carrer Benevent

Els parterres que hi ha en aquest carrer s'han millorat amb l'eliminació de les males herbes, la ressenbra de la gespa i la plantació de *Pittosporum tobira nana*.

Avinguda Diagonal

A la confluència amb la pl. Francesc Macià s'han podat i trasplantat 30 pitòspors (*Pittosporum tobira*) i s'ha millorat el sistema de reg.

Roserar de Cervantes

Les últimes feines de manteniment que s'han fet al jardí dels perfums han consistit en la retallada dels 220 m de tanca vegetal de pitòspor (*Pittosporum tobira*) que envolten els rosers.

SARRIÀ-SANT GERVASI

Jardins de Can Sentmenat

Al voltant del llac s'han retallat els 350 m de vorada vegetal de boix (*Buxus sempervirens*) i s'han podat els espígols (*Lavandula dentata*).

Condicionament de camins

S'han fet feines de condicionament de camins fets malbé per la pluja, amb l'aportació de sauló, al Turó Park i als Jardins de Ventura Gassol.

Jardins de Moragas

La buguenvíllea (*Bougainvillea sp.*) que enjardina el perímetre de l'àrea de joc infantil ha estat objecte d'una poda per millorar-ne la forma i controlar-ne el creixement.

Plaça John F. Kennedy

En aquesta plaça també s'han podat les enfiladisses, que en aquest cas ornamenten una pèrgola. Es tracta de buguenvíllees (*Bougainvillea sp.*) i *Parthenocissus tricuspidata*.

Umbracle del Parc de la Ciutadella

1. Plaça Antoni Gaudí
2. Plaça Sant Jordi
3. Carrer Benevent
4. Jardins de Can Sentmenat
5. Jardins del Mestre Balcells
6. Parc del Laberint d'Horta
7. Carrer Cartellà
8. Plaça del Baró de Viver
9. Parc del Port Olímpic

1.

2.

3.

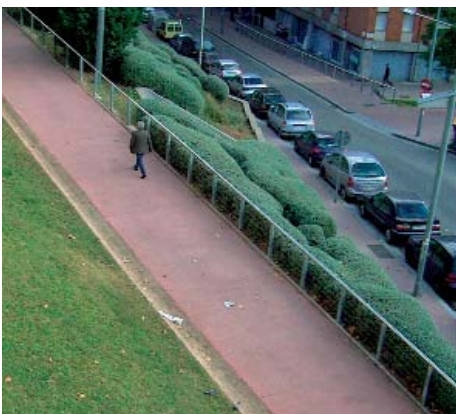
4.

5.

6.

7.

8.

9.

GRÀCIA

Jardins del Mestre Balcells

Les últimes feines de manteniment que s'han fet en aquest espai verd han consistit en el desherbat dels parterres arbustius i de planta vivaç i el rasclonat del sauló de l'àrea per a gossos per perfilar-ne la superfície.

Parc de la Creueta del Coll

Un dels espais d'estada més agradables d'aquest parc són les grans terrasses enjardinades que hi ha sobre la piscina. Per mantenir-ne la qualitat s'han retallat les plantes de les jardineres situades a la segona terrassa.

Carrer Jaume Cascalls

Les últimes feines de manteniment que s'hi ha fet han consistit en el desbrossament i el desherbat dels parterres i del talús i la poda de les plantes aromàtiques.

Carrer Ariosto

Als parterres d'aquest carrer s'han retallat les heures (*Hedera helix*) i s'han eliminat les males herbes.

HORTA-GUINARDÓ

Parc del Laberint d'Horta

Com cada any, el laberint vegetal que dona nom a aquest parc ha estat objecte de treballs de manteniment perquè conservi la qualitat. Així, s'han fet feines de retallada i s'han plantat 117 xiprers (*Cupressus sempervirens*) per renovar-ne l'estructura.

Carrer Canigó

A la plaça enjardinada que hi ha a la confluència entre aquest carrer i el pg. de la Vall d'Hebron s'han plantat 6 pebrers bords (*Schinus molle*) i un centenar de baladres (*Nerium oleander*) i s'ha fet un mur de pedra per anivellar-la. També s'ha instal·lat una nova boca de reg.

NOU BARRIS

Parc Central de Nou Barris

A diversos llocs del parc s'han fet feines de posada a punt, que han inclòs la poda d'aixecament de capçada de 20 bellaombres (*Phytolacca dioica*), el reencebat amb sauló dels camins i l'ampliació d'alguns parterres, que han estat ressebrats i on s'ha millorat la instal·lació de reg.

Plaça d'Olof Palme

Al parterre atalussat d'aquest carrer s'ha escatat el terreny i s'ha podat l'arbustatge.

Plaça de la Torre Llobeta

L'enjardinament d'aquest espai s'ha millorat amb la plantació d'un grup de flor de 40 m² a base de boixacs (*Calendula Officinalis*). Les feines s'han completat amb la poda de les plantes enfiladisses i la poda d'aixecament de capçada dels arbres.

Carrer Cartellà

El verd d'aquest carrer ha estat objecte d'una actuació integral de manteniment: eliminació de males herbes i de brots d'arbres nascuts més avall de la capçada, retallada de 3.000 m² d'heura (*Hedera helix*), poda dels arbustos i escatat de 1.000 m² de parterres.

SANT ANDREU

Carretera de Ribes

A l'altura de l'av. Meridiana s'ha fet una poda d'aixecament de capçada de 20 pins (*Pinus pinea*) i de manteniment dels baladres (*Nerium oleander*) i s'ha desbrossat una superfície de 3.000 m².

Parc de la Trinitat

S'ha fet una poda d'aixecament de capçada a 84 plàtans (*Platanus x hispanica*) i a 50 tipuanes (*Tipuana tipu*).

Plaça del Baró de Viver

Als 28 pins (*Pinus pinea*) d'aquesta plaça també se'ls ha fet una poda d'aixecament de capçada i s'han retallat les tanques vegetals.

SANT MARTÍ

Parc del Port Olímpic

S'ha replantat el grup d'aromàtiques i arbustos que hi ha al voltant del llac del Cobi amb farigola (*Thymus vulgaris*), romaní (*Rosmarinus officinalis*), espígol (*Lavandula angustifolia*), *Gazania hybrida*, *Coreopsis lanceolata*, *Hebe salicifolia*, *Felicia amelloides* i *Cotoneaster horizontalis*.

Parc del Clot

Les feines que s'han fet a la pista central d'aquest parc han consistit en el condicionament del paviment i la col·locació de més papereres.

Parc de Sant Martí

A la zona de la praderia s'han podat els arbustos, de l'espècie *Cotoneaster pannosus*.

Rambla Prim

Per millorar l'estètica dels parterres s'han podat els grups de pitòspors (*Pittosporum tobira*).

Els arbres gespa del Jardí Botànic

Espai metropolità

Àrea metropolitana de Barcelona
Mancomunitat de municipis

Arbres vells, bells arbres (11)

Els arbres gespa són una de les plantes més curioses del Jardí Botànic de Barcelona i, sens dubte, una de les seves joies botàniques. Es tracta de tres exemplars, un amb el tronc encara curt i tapat per la corona de fulles i els altres dos més desenvolupats, en què podem observar amb detall les particularitats pròpies de l'espècie: el tronc ennegrit pels incendis, les

corones de fulles arrodonides i les impactants espigues florals, molt llargues i de color torrat, o blanques quan estan cobertes per una munió de flors petites i atapeïdes. Es tracta d'una espècie exòtica, molt poc coneguda, i de característiques úniques a casa nostra. D. J. Bedford va descriure aquesta espècie l'any 1986. Els exemplars del Jardí

Els arbres gespa del Jardí Botànic de Barcelona estan situats al camí principal de la zona d'Austràlia

1.

2.

3.

4.

1. Detall de la inflorescència, que pot arribar als 3 m d'alçada.
2. Exemplar de major alçada del Jardí Botànic de Barcelona.
3. Les fulles són llargues i punxegudes.
4. Detall del tronc.

Botànic es van plantar el mes de juliol del 2002 i, com a prova de bona adaptació, la primavera següent ja van començar a florir. L'abril del 2005, una de les inflorescències va arribar a mesurar 2,7 m d'alçada.

ARBUSTOS PERENNES

Els arbres gespa són arbustos perennes, de fins a 5 m d'alçada, amb fulles d'aspecte herbaci. Un cop madurs desenvolupen un tronc gruixut, de vegades ramificat, fosc i fibrós, acabat en un dens plomall de fulles llargues (de 50 cm a 1 m) i punxegudes, de color verd blau grisenc. Les plantes joves no tenen tija i poden passar vint anys per formar el tronc. Les flors, petites i blanques, s'apilen en una llarguíssima (fins a 3 m) espiga cilíndrica. Apareixen a la primavera i poden créixer més de 2 m en poques setmanes. El fruits són capsulars i s'agrupen al llarg de l'espiga envoltats de les bràctees de les flors.

És una planta de creixement molt lent (1 m cada cent anys) i llarga vida (pot viure més de cinc-cents anys). Li agrada la

llum del sol i els sòls ben drenats (amb massa humitat podria patir podridura d'arrels). Viu de forma natural en zones de dunes litorals amb sòls pobres i, curiosament, també sobre rics substrats basàltics. Tolera gelades ocasionals. És molt resistent als incendis. Després del pas del foc, les fulles apareixen amb rapidesa i s'estimula la formació de l'espiga floral i la generació de llavors. El dens plomall de fulles és un bon refugi per a llangardaixos, sargantanes i una gran varietat d'insectes. Les flors són molt atractives per als ocells, les formigues, les abelles i les papallones.

Els arbres gespa tenen moltes utilitats pràctiques que han estat aprofitades pels aborígens australians: es mengen la base de les fulles i els brots crus, i amb el nèctar de les flors fan una beguda dolça. Les vares llenyoses les utilitzen per encendre el foc i per fer mànecs de llança; les fulles dures els serveixen de ganivets. D'altra banda, de la resina dels troncs, se'n fan vernissos i adhesius.

Text: Lurdes Planes i Sant-romà
Fotografies: Ramón Torres

FITXA TÈCNICA

Família: xantorreàcies

Espècie: *Xanthorrhoea glauca* D. J. Bedford

Nom comú: arbre gespa, morenet

Origen: Austràlia

Situació: Jardí Botànic de Barcelona, al camí principal de la zona d'Austràlia.

La natura de Barcelona

Reportatge

El 4 de desembre passat es va presentar *Guia de natura de Barcelona. Aproximació a la història de la natura a la ciutat*, una obra de difusió sobre la flora i la fauna de la ciutat i sobre la seva història, i també un instrument que ens pot ajudar a gaudir de la nostra ciutat fent de naturalistes.

L'Ajuntament de Barcelona ha publicat, conjuntament amb Lynx Edicions, un llibre sobre la història natural de la ciutat. Aquesta guia va adreçada al barceloní interessat i als visitants, però també als naturalistes ja iniciats que volen aproximar-se al món urbà i a

aquells a qui encurioseix la història de la natura i de la jardineria urbanes. Vol ser una aportació a la cultura de la sostenibilitat a través del coneixement de la ciutat, de la història de la seva natura i de la flora i la fauna actuals. El llibre ofereix una visió integrada de la

Les fulles de Saló (*Apidistra elatior*) és la planta més comuna dels antics patis de l'Eixample

Les plantes més freqüents als balcon de Barcelona tenen la fulla verda tot l'any

Aquesta guia va adreçada al barceloní interessat i als visitants, però també als naturalistes ja iniciats que volen aproximar-se al món urbà

natura a Barcelona i tracta conjuntament la natura autòctona i la introduïda, ja que a la ciutat, potser més que en altres indrets, apareixen molt barrejades. Per tant, és un text en què l'aproximació naturalista i la jardineria conviuen, de la mateixa manera que conviuen actualment als nostres parcs i jardins.

CIUTATS I NATURA

Els capítols introductoris estan dedicats a les ciutats i la natura, i mostren com

Barcelona és un indret acollidor per a la flora i la fauna. Després d'aquests aspectes generals s'entra de ple en la descripció de l'entorn natural de Barcelona, per situar la resta de la guia en un marc físic: les roques, els sòls, el relleu, el clima, els ambients aquàtics i el litoral.

El següent tema que troba el lector és una anàlisi històrica en què es tracta l'evolució de la natura autòctona i del paisatge, de la natura introduïda i de les espècies. Aquesta mirada sobre la història de la natura i de la jardineria de Barcelona és un dels aspectes que més es desenvolupen en el llibre, ja que la història local té un gran interès per entendre l'actual composició de plantes i animals de Barcelona, que no és igual que la de Sevilla o la de Roma, per exemple, fins i tot encara que els seus climes s'assemblin. Una de les fonts d'informació emprades són les antigues descripcions de la ciutat i una altra és el nomenclàtor de les vies públiques, en què abunden noms de lloc referents a l'entorn natural, a plantes i a animals. Així, s'han pogut aportar dades sobre els antics noms de lloc de la ciutat i sobre quines són les plantes més citades al llarg de la història de la ciutat. S'analitza també l'origen d'algunes plantes de jardineria molt conegudes a Barcelona: el taronger, les palmeres, la magnòlia i el plàtan. Entrar en la història de la ciutat ens permet, així mateix, conèixer la llegenda sobre com van arribar les palmeres a Barcelona, com es

convivia a la ciutat amb les vaques, les cabres i els cavalls, o com es van eradicar els llops a principis del segle XIX. A continuació es fa una descripció del pas de l'any; un breu repàs pels esdeveniments que va mostrant la natura de Barcelona al llarg de l'any ens situa en una altra mirada, la de la natura, sempre present i sempre canviant, amb els seus trets, diferents en cada moment.

GUIA DE CAMP

El nucli de la guia de camp el constitueixen els capítols dedicats als hàbitats, a les plantes i els animals i als mapes. En primer lloc es tracten els hàbitats, ambients sovint de reduïdes dimensions, cadascun dels quals es caracteritza per uns trets que el fan adequat per a unes determinades plantes i animals. Els microclimes, el tipus de substrat, la forma del suport físic, el grau d'intervenció humana o la proximitat d'altres illes de natura, potencials proveïdores de plantes i animals, són alguns d'aquests trets que els defineixen.

Aquests capítols ajuden a aproximar-se a la ciutat d'una forma més sistematitzada i faciliten al lector o lectora la visita als hàbitats que s'han descrit i la identificació de les espècies, per poder passar així a l'acció com a naturalista de ciutat. S'hi han inclòs només les plantes i els animals més rellevants, entenen per rellevants els més fàcils d'observar, per abundància i proximitat, els més fàcils d'identificar i algunes espècies la presència de les quals és especialment valuosa en un marc urbà. El capítol sobre les plantes i els animals se centra en una selecció de les espècies més significatives de la ciutat, presentades de forma il·lustrada en els seus

hàbitats; en l'estudi de les aus més abundants; en una quantificació de les espècies de la ciutat i de l'abundància de plantes i animals, i en una selecció de les plantes més característiques de Barcelona. Així, podem conèixer el significat que han tingut a la nostra ciutat plantes com el gerani, el clavell, la vinya, la picardia, la morella roquera o el vern, entre d'altres.

LA BIODIVERSITAT EN MAPES

El llibre es clou amb una sèrie de deu mapes que mostren diferents aspectes de la biodiversitat a la ciutat i que ajuden el lector que vol conèixer els equipaments, els hàbitats i les plantes i els animals més interessants de Barcelona. Inclou els equipaments de la ciutat dedicats a temes d'història natural, els espais construïts d'interès natural a Ciutat Vella i l'Eixample, els parcs i jardins públics, els arbres de Barcelona d'interès local, els espais d'interès natural, les zones d'especial interès per a la fauna, estanys, fonts i altres espais d'aigua, i les vistes de Barcelona. Probablement, la idea que més ha inspirat aquest text és provocar una mirada diferent del lector cap a la seva ciutat, una mirada renovada sobre la riquesa, a voltes amagada, de plantes i animals que Barcelona pot acollir. Gaudir de la vida a l'aire lliure és possible a Barcelona durant tot l'any, i, parant atenció a la fauna i la flora en les nostres sortides, la ciutat es torna més interessant. La *Guia de natura de Barcelona* pot esdevenir una ajuda en aquest descobriment.

Margarita Parés i Rifà
Ajuntament de Barcelona

En el llibre es fa una anàlisi de l'evolució de la natura autòctona i del paisatge, de la natura introduïda i de les espècies

Festa de Sant Ponç al carrer Hospital

Guia de natura de Barcelona. Aproximació a la història de la natura a la ciutat és una publicació que ajuda el lector a entrar en el món de la natura en el medi urbà, considerat aquest com un tot en què l'entorn construït i la vida humana es barregen amb la flora i la fauna espontànies i amb les plantes de jardineria com a resultat de la història de la ciu-

tat. El llibre explica aquesta evolució de la flora i la fauna de Barcelona fins a l'actualitat i fa una descripció dels diferents ambients on es pot gaudir de la natura urbana i de les espècies més freqüents i més característiques de Barcelona. La guia es completa amb una sèrie de mapes per animar el lector a convertir-se en naturalista de ciutat.

Guia de natura de Barcelona. Aproximació a la història de la natura a la ciutat.
Margarita Parés i Rifà. Ed.: Ajuntament de Barcelona i Lynx Edicions

Custodiar el territori

Paisatgisme

A escala general, la custòdia és una eina per preservar el territori. A la Xarxa de Custòdia del Territori (XCT) ho sintetitzen com a “persones que tenen cura de la terra”. Així de senzill i així de complex alhora.

La custòdia del territori es fonamenta en el treball conjunt, que estableix ponts de diàleg entre els diferents agents implicats en la conservació del territori (administracions, entitats conservacionistes, fundacions, associacions de caçadors i pescadors, propietaris públics i privats). Així, aquest

model de gestió del territori s'obre com una nova perspectiva i una nova oportunitat per assegurar la conservació de la biodiversitat i dels valors naturals, culturals i del paisatge. La custòdia del territori es caracteritza perquè és voluntària, tant per part de la propietat com de l'entitat que promou

Fotografia: Ajuntament de Sabadell

Parc Agrari de Sabadell.
Té una superfície de 500 hectàrees
d'espai agrari públic i privat

1.

2.

1. L'Ajuntament de Molins de Rei és l'entitat que custodia les 6 hectàrees dels aiguamolls del municipi.

2. Riet Vell és un exemple d'explotació agrària ecològica i de custòdia del territori

l'acord. El promotor d'un acord de custòdia és una ONG o una administració propera al territori (ajuntament, consorci, espai natural) i s'anomena entitat de custòdia del territori. L'objectiu és buscar acords privats per fixar condicions de gestió i protecció que apliqui la propietat. Es basa, doncs, en un model de conservació coparticipada entre la propietat i l'entitat de custòdia, i les decisions es prenen àgilment, amb un contacte regular i un seguiment anual de la finca objecte de custòdia.

LA XARXA DE CUSTÒDIA

La Xarxa de Custòdia del Territori és una associació integrada per diverses entitats, institucions, organitzacions i persones que volen impulsar el desenvolupament i l'ús de la custòdia al nostre país, és a dir, persones que tenen cura de la terra. Una xarxa d'entitats de custòdia que, sense afany de lucre, promouen acords amb propietaris de finques privades, així com també públiques, per preservar-ne els valors. La Xarxa de Custòdia del Territori es va constituir formalment el 6 de març del 2003 i compta amb suport estructural de la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya, el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Vic, així com de les 116 entitats i persones membres.

ACORDS DE CUSTÒDIA

Una de les principals tasques de la XCT és donar a conèixer i fer difusió dels diferents acords de custòdia del territo-

ri i dels mecanismes de conservació i donar suport a les entitats i als propietaris perquè les duguin a terme. Actualment hi ha 235 acords de custòdia en finques privades i públiques a càrrec de 61 entitats de custòdia i dels propietaris a Catalunya, les illes Balears i Andorra. Aquests acords sumen una superfície de 101.578 ha, de les quals 97.549 són a Catalunya i 4.029 a les Balears. Això representa el 3,2% de la superfície total de Catalunya i el 0,8% de les illes Balears. L'única entitat de custòdia que actualment hi ha a Andorra ja ha assolit el primer acord verbal al principat.

Les comarques amb major nombre d'acords són la Noguera, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà i la Garrotxa, gràcies als molts petits acords de la Bassa Roja, els terrenys d'acampada de la Fundació Josep Carol i el gran nombre d'acords per a la conservació de boscos madurs de la Fundació Territori i Paisatge - Caixa Catalunya. En nombre d'hectàrees, destaquen les comarques de la Garrotxa (32.421), la Noguera (14.525), el Pallars Jussà (23.699), l'Alt Urgell (5.350) i Mallorca (3.429), en tots els casos gràcies a uns quants acords de gran extensió. Tanmateix, el 94% dels acords tenen menys de 600 ha d'extensió, i alguns són d'extensió molt petita, fins a les 0,1 ha de l'església de Sant Cebrià dels Alls, al Baix Empordà. Aquest inventari es pot consultar a través de la versió divulgativa a www.custodiaterritori.org/inventari.

Xarxa de Custòdia del Territori

MÉS INFORMACIÓ

Xarxa de Custòdia del Territori
C. Sagrada Família, 7 (Universitat de Vic)
08500 Vic
tel.: 93 886 6135
a. e: info@custodiaterritori.org
web: www.custodiaterritori.org

El niu de l'Urus

Eduquem per a la sostenibilitat

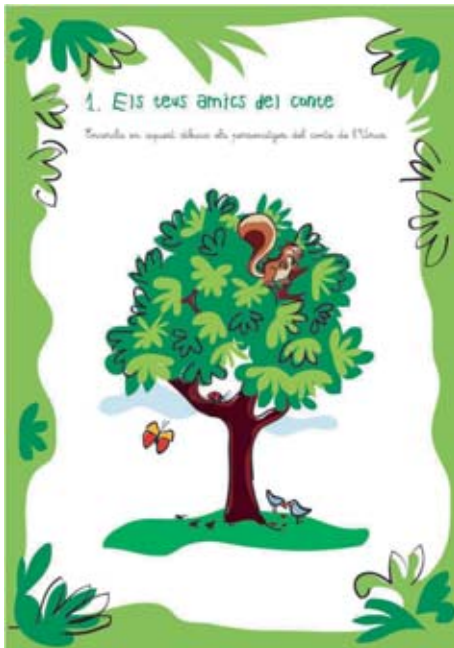
L'Urus és un esquirol molt eixerit que protagonitza el nou material didàctic que Parcs i Jardins ha preparat com a complement d'una de les activitats d'educació ambiental que ofereix a les escoles, i que té com a escenari el Parc de l'Oreneta.

El Parc de l'Oreneta, al districte de Sarrrià-Sant Gervasi, és un parc forestal amb una vegetació típica del bosc mediterrani litoral, amb arbres com pins, alzines i roures i amb un sotabosc ric en arbustos com la ginesta, el marfull i el llentiscle. També hi ha espècies que s'hi han plantat al llarg del temps; els eucaliptus, els xiprers i els lledoners i fruiters com la figuera o el taronger, que recorden el passat agrícola d'aquest espai, en són bons exemples. *Parc de l'Oreneta, un bosc a la nostra ciutat* i *La vegetació del Parc de l'Oreneta* són dues activitats adreçades

a Educació Infantil - Parvulari la primera (P3, P4 i P5) i al cicle inicial d'Educació Primària la segona que tenen com a objectiu descobrir als escolars aquest espai natural de Barcelona, que en coneixen la flora i la fauna fent una descripció bàsica dels animals i les plantes que hi poden trobar i que valorin la importància dels espais públics i el respecte que es mereixen. Tot plegat conduït per un dels habitants del bosc: l'esquirol Urus.

L'activitat gira al voltant de l'explicació d'un conte que narra la vida d'un esquirol que busca un arbre on fer el niu per passar-hi l'hivern.

Aquesta recerca de materials per fer el niu també és una bona eina per comentar amb els escolars com cal comportar-se en un parc quan es visita. El conte s'acaba quan l'esquirol pot fer el cau gràcies a l'ajut d'una rateta, la Filomena. Les activitats que es proposen tenen, doncs, com a objectiu reconèixer els diferents personatges que apareixen en el conte, treballar les parts d'un arbre, desenvolupar la capacitat d'observació sobre la presència o no de fulles en alguns arbres del parc i familiaritzar-se amb la pèrdua del fullatge relacionant-la amb els canvis d'estació que hi ha al llarg de l'any.

FULLS DE TREBALL

El material didàctic inclou uns fulls que els escolars han de treballar. En els fulls per als nens i nenes de Parvulari s'han de reconèixer els personatges del conte de l'Urus, completar diferents parts de l'arbre on l'esquirol vol fer el niu, assenyalar els arbres que no tenen fulles, relacionar dibuixos d'arbres amb la manera com els escolars es vesteixen en cadascuna de les estacions de l'any i marcar, entre diferents propostes, què és correcte fer en un parc i què no. En els fulls de treball per als escolars de cicle inicial d'Educació Primària dedicats al reconeixement dels animals s'han d'acolorir els dibuixos i escriure a sota el seu nom; fer parelles d'arbres, arbustos i herbes basant-se en diferents imatges; situar el nom de cada part d'un arbre i col·locar-hi els personatges del conte, relacionar les estacions amb la presència de fulles i, com en el material de Parvulari, assenyalar quins comportaments són els adequats en un parc.

FITXA DE L'ACTIVITAT

Parc de l'Oreneta
 Època: octubre, novembre, abril, maig i juny
 Preu: gratuït
 Objectiu: familiaritzar-se amb un entorn mediterrani gaudint del bosc sense sortir de la ciutat i observant la vegetació que ofereix aquest parc forestal.
Parc de l'Oreneta, un bosc a la nostra ciutat: Educació Infantil - Parvulari. Durada: 1h
La vegetació del Parc de l'Oreneta: cicle inicial d'Educació Primària. Durada: 1.30 h
 Material didàctic:
www.bcn.cat/parcsijardins

TOT EXPLICANT UN CONTE

L'activitat gira al voltant de l'explicació d'un conte en què es narra la vida de l'Urus, que busca casa on passar l'hivern, primer en un ametller i després en una robínia. Cap dels dos el podrà ajudar, ja que es tracta de caducifolis. Finalment, l'Urus troba un pi, on decideix fer el niu. En funció del nivell educatiu, el conte permet explicar simplement com canvien els arbres al llarg de les estacions o introduir el concepte de caducifoli i perennifoli. La recerca del material que l'Urus necessita per fer el niu dona peu a treballar les diferents parts d'un arbre, on l'esquirol troba diversos personatges: una marieta, una papallona i una formiga.

La poda d'arbustos

Apunts de jardineria

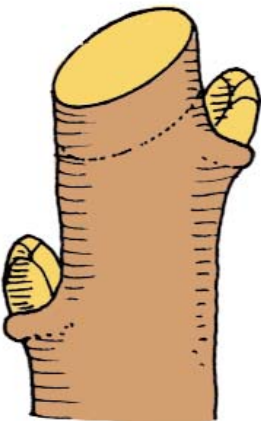
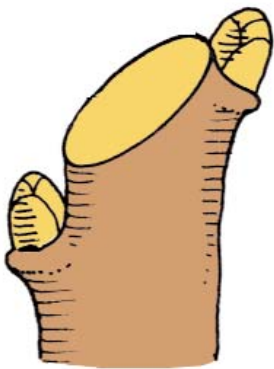
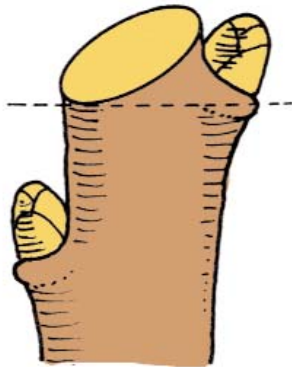
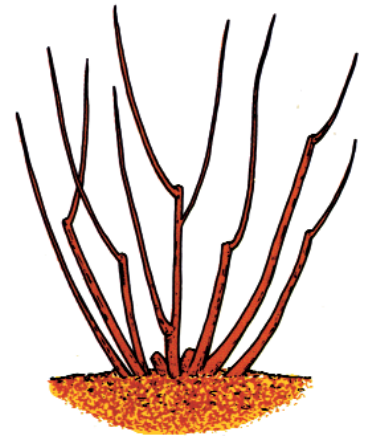
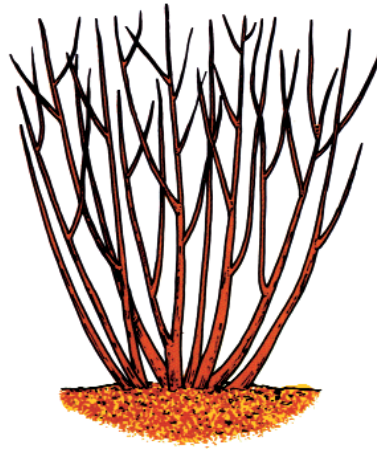
La poda consisteix en l'eliminació selectiva, ja sigui total o parcial, de branques. Aquesta operació es fa amb una finalitat determinada, que pot anar des de sanejar les parts malaltes fins a donar a la planta una forma determinada. El moment per a la poda és variable segons l'espècie de què es tracti. Majoritàriament es pot fer durant l'aturada hivernal, però també a la tardor i la primavera.

La primera pregunta que cal fer-se quant a la poda és ben senzilla: s'ha de podar? En jardineria, sí, sobretot pel que fa als arbustos, ja que la poda permet controlar-ne el desenvolupament i aconseguir que sigui equilibrat.

Fonamentalment, la poda dels arbustos es fa per diversos motius: formació, manteniment, estètica, estat sanitari i trasplantament.

La poda de formació permet donar a l'arbrust una forma determinada, que a vegades és diferent de la que li és pròpia. En aquest sentit, el cas més emblemàtic és l'art topiari, que consisteix en la poda i retallada d'un arbust per convertir-lo en una figura. Al Parc del Laberint d'Horta hi ha bons exemples d'aquesta tècnica jardineria. Aquest tipus de poda és necessari durant els primers anys, que és el temps que

acostuma a trigar un arbust per adoptar la forma ornamental desitjada. Després, els treballs de poda es reduiran al manteniment de la forma escollida.

La poda de manteniment permet controlar el desenvolupament de la planta, i eliminar (aclarir) un excés de branques que podria arribar a impedir l'entrada d'aire i llum arreu de l'arbust. Aquest tipus de poda es fa a partir del moment en què la planta s'ha consolidat.

Quant a la poda de trasplantament, consisteix en la reducció de la part aèria de la planta –amb la consegüent disminució de les necessitats hídriques– perquè es mantingui un equilibri amb la pèrdua d'arrels que sempre hi ha quan una planta es transplanta.

LA PODA DE MANTENIMENT

En la poda de manteniment cal començar per la reducció de l'alçada i el perímetre de l'arbust i acabar amb l'aclarida. A l'hora d'eliminar branques per afavorir l'entrada de llum és convenient triar les més envellides, ja que d'aquesta manera també rejuvenirem l'arbust. Altres branques que també és convenient triar quan s'aclareix un arbust són les que estan massa juntes, les que competeixen per un mateix espai i les que creixen en una mala direcció.

La poda de manteniment també permet afavorir la floració i la fructificació de l'arbust. En el cas de les flors, és fonamental tenir en compte si la floració es dona en branca nova –que ha nascut la darrera primavera– o en branca vella –que ha nascut fa un any–. En el primer cas, el període de poda va de finals de tardor a finals d'hivern. En el segon cas, la poda s'ha de fer un cop s'ha acabat la floració, independentment del moment de l'any en què floreixi l'arbust. Si el que es vol estimular és l'aparició de fruits, és convenient tenir en compte la floració: si és en branca nova o vella. També són objectius de la poda de manteniment rejuvenir l'arbust i eliminar de manera total o parcial les branques se-

ques, trencades, malaltes, mal dirigides i poc vigoroses.

LA INTENSITAT

La poda és una feina periòdica, generalment anual. El més convenient és fer-la d'una manera suau i freqüent, i no pas severa i excessivament espaiada en el temps. La intensitat de l'actuació està en funció tant de l'espècie com del vigor de la planta (edat, estat fitosanitari) i de la seva capacitat de recuperació. La intensitat de la poda també està relacionada amb l'estètica que es vol donar a l'arbust i la funció que té en el conjunt del jardí.

Segons quina sigui la intensitat d'actuació –de menor a major–, la poda és de pinçament (eliminació del brot apical per reduir alçada i guanyar amplada estimulando la ramificació), moderada (eliminació d'un terç del brancatge per reduir alçada i amplada i aclarir), mitjana (eliminació de la meitat del brancatge amb els mateixos objectius que en el cas anterior), forta (eliminació de les dues terceres parts del brancatge) i dràstica o de brocada (eliminació de totes les branques joves, deixant només un sol brot damunt les branques velles, reduït a 10-15 cm, aproximadament), que es fa en comptades ocasions, com, per exemple, quan es vol intentar recuperar un arbust molt vell o que està malalt.

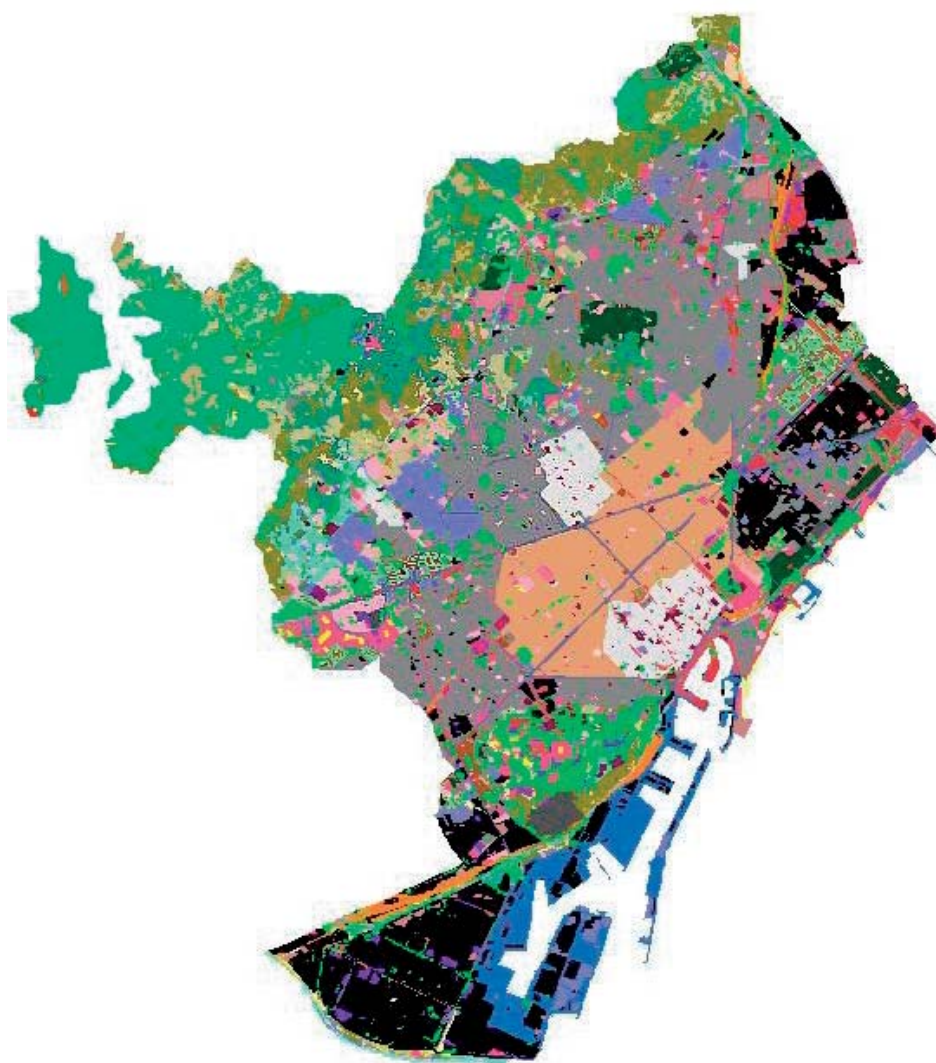
EL TALL

Sempre s'ha de tallar per damunt d'un nus i de forma moderadament inclinada (uns 45° com a màxim) de manera que el punt més alt del tall quedi alineat a la mateixa vertical que el borró existent en el nus. El tall ha de ser com més net (llis) millor i el punt de tall s'ha de fer aproximadament a 1 cm del nus.

Salvador Pi,
mestre jardiner, Parcs i Jardins;
Maria Rosa Salvadó,
periodista

L'ecologia de Barcelona en un mapa

Fulls tècnics

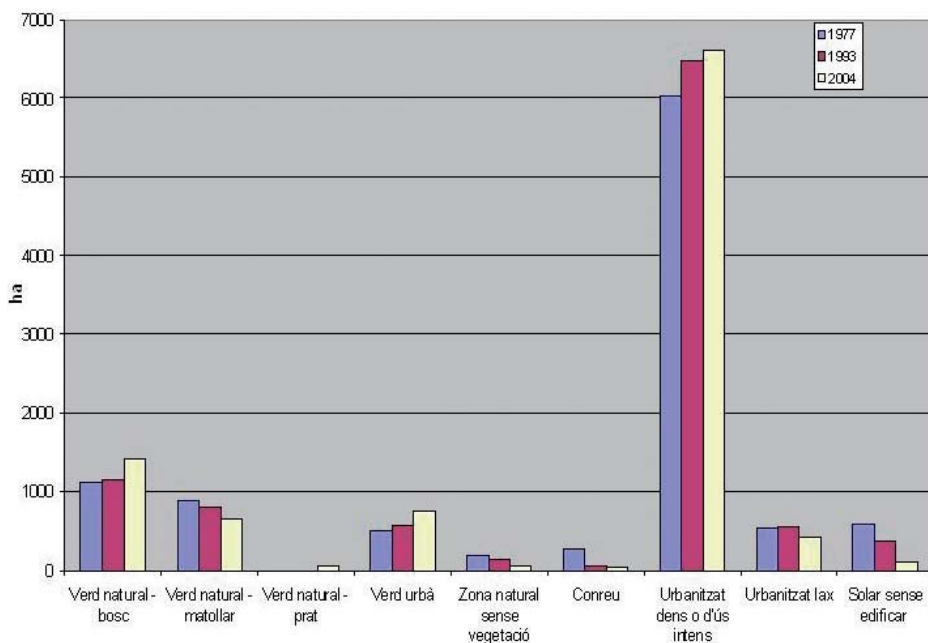
Imatge de la tercera edició del Mapa Ecològic de Barcelona

Des del juliol passat, Barcelona compta amb un nou recurs per gestionar millor la ciutat. Es tracta del Mapa Ecològic de Barcelona (MEB), elaborat pel Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) i que arriba a la tercera edició. Les dues anteriors són dels anys 1977 i

1993. La disponibilitat de noves imatges de l'any 2004, obtingudes per l'Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC), ha permès recollir la nova estructura de la ciutat i analitzar els canvis que hi ha hagut en els últims anys.

Barcelona, com a gran ciutat, presenta una important dinàmica, amb repercussions en el medi ambient i en la seva estructura urbana. Tant des del punt de vista del simple coneixement com de la gestió de la ciutat, és de gran utilitat sa-

ber com s'estructura Barcelona i com ha canviat al llarg del temps. El MEB constitueix una base per caracteritzar les diferents zones ecològiques que componen el sistema urbà permanent i poder, d'aquesta manera, analitzar l'estructura de la ciutat.

Tot i que la tercera edició del MEB (MEB-3) té característiques semblants a les dues anteriors, s'hi han incorporat novetats que la fan més completa, precisa i fiable: materials de base i de suport més detallats planimètricament i temàticament, ampliació de la llegenda, bases de dades associades, presentació de la cartografia i control de nivell d'error del mapa.

Gràcies a la millor resolució de les imatges, el MEB-3 permet conèixer amb més detall els canvis que hi ha hagut a la ciutat mitjançant l'ampliació de la llegenda, que recull d'una manera més detallada la realitat de les diferents zones ecològiques de Barcelona. Així, s'han establert tres nous nivells jeràrquics de llegenda. El nivell més complet és el 3, amb 58 categories, de les quals 37 són estrictament urbanes ("Eixample", "Habitatge 1-2 famílies amb jardí gran", "Zona ferroviària", "Gratacel", "Gespa de zona esportiva", etc.), 16 són forestals ("Pineda de pi pinyer", "Vegetació de ribera", "Prat", etc.) i 5 són agrícoles ("Vinya", "Conreu herbaci", etc.).

COM ÉS AVUI BARCELONA?

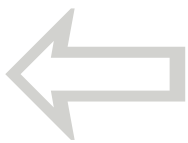
El MEB-3 ha permès determinar que la zona ecològica més extensa a Barcelona, amb un 20% de la superfície, correspon a "Altres habitatges densament construïts", és a dir, aquells que no es classi-

fiquen ni com a "Casc antic" ni com a "Eixample" ("Edifici diverses plantes amb jardí", "Densament construït amb espais verds", "Gran propietat amb edificacions aïllades", "Gratacel", etc.). La segona zona més extensa és "Indústria, taller, magatzem", amb un 11% de la superfície total. La tercera –i primera de les categories forestals– és la de "Pineda de pi blanc", amb gairebé un 10%. S'ha de remarcar que el conjunt de zones verdes ("Parc, jardí, parterre" i "Altres zones verdes"), amb el 7,5% de la superfície municipal, és la quarta categoria de zona ecològica més representada a la ciutat. Com que aquest concepte no inclou l'arbrat viari, la superfície plantada a Barcelona és, en realitat, més gran. Les zones ecològiques de tipus urbà que més han crescut en el període 1977-2004 a Barcelona són les que registren una ocupació intensa del sòl i un major impacte ambiental, com són les zones residencials amb alta densitat d'habitatges i les indústries. Aquesta ocupació ha anat creixent, fonamentalment, a partir de solars sense edificar i zones de conreu, però també perquè una part de l'urbanitzat lax s'ha densificat.

Les zones ecològiques de tipus natural tenen, en conjunt, un lleuger augment en el lapse de temps considerat, amb un increment relativament important dels boscos, explicable, en part, pel creixement dels arbres presents als matollars, que han passat a dominar sobre la formació arbustiva, i, en part, per les repoblacions fetes. La presència de zones verdes ha augmentat de manera important, en general per l'aprofitament de solars sense edificar. Quant als conreus, s'han convertit gairebé en una zona ecològica testimonial, pràcticament reduïda a petits horts. El descens de les zones naturals sense vegetació s'explica, en bona part, per l'expansió del port a partir de les aigües marines d'àmbit municipal. Finalment, els solars sense edificar representen l'última i escassa zona de creixement urbà, ja sigui per a noves zones verdes o per a noves construccions. L'escassetat d'aquests terrenys sense ocupar ja no permet mantenir el mateix creixement respecte a anys anteriors.

José Ángel Burriel
Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

La millor resolució de les imatges del MEB-3 permet conèixer amb més detall els canvis que hi ha hagut a la ciutat

Pàgines verdes

PUBLICACIONS

Guia del Parc de Collserola

La Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ha publicat el cinquè número de la col·lecció Guies dels Parcs, que està dedicat al Parc de Collserola. Escrit per Gonçal Lluna, amb fotografies de Francesc Muntada i dibuixos d'Agnès Perelló i Jordi Ballonga, el llibre és una guia visual a tot color amb gran profusió d'imatges que permet conèixer el parc a simple vista, amb textos breus i amens dividits en sis capítols: *De les valls a les carenes*, *De les brolles als alzinars*, *Dels ibers a internet*, *De les masies a la gestió del parc*, *De Verdaguera a l'Observatori Fabra* i *De la passejada a peu a la ruta amb automòbil*. El llibre també conté una completa guia de serveis culturals i lúdics dels diferents municipis que conformen el parc, com ara centres d'informació, àrees de lleure, hotels, restaurants, festes i monuments.

Guia del Parc de Collserola. Gonçal Lluna. Col·l. Guies dels Parcs, núm. 5. Ed. Diputació de Barcelona, 2006.

Ajuntament sostenible

L'Ajuntament de Barcelona ha publicat el número 30 de les Guies d'Educació Ambiental, una col·lecció que posa a l'abast del gran públic els principis i criteris que afavoreixen les actituds sostenibles en tots els àmbits. Aquesta nova guia està dedicada a la incorporació de les bones pràctiques ambientals i socials en el conjunt de l'organització municipal, amb orientacions, consells i informacions d'utilitat per a totes les persones que treballen a l'ajuntament.

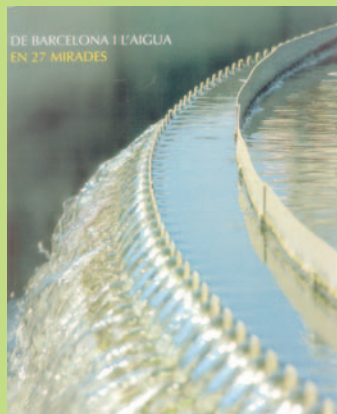
Ajuntament + Sostenible. Guies d'Educació Ambiental, núm. 30. Ed. Ajuntament de Barcelona, 2006.

Barcelona i l'aigua

L'establiment de grans nuclis de població ha anat sempre vinculat a l'existència i el proveïment d'aigua, un recurs indispensable per a la vida. *Barcelona i l'aigua en 27 mirades* presenta diferents aspectes del cicle de l'aigua en aquesta ciutat: des de la procedència i els recursos hídrics fins als tractaments i els diferents usos, com són els sanitaris o els lúdics. En definitiva, tot el que té a veure amb aquest element preciós, escàs i indispensable per a la nostra vida quotidiana.

Barcelona i l'aigua en 27 mirades. Ed. Ajuntament de Barcelona, 2006.

La cria de cucs de terra

La lombricultura engloba les diferents tècniques relacionades amb la cria i la producció de cucs de terra i el tractament de residus orgànics per mitjà d'aquests animals per reciclar-los i transformar-los en adobs i proteïnes. Es tracta d'una tecnologia basada en la cria intensiva d'aquests

invertebrats per a la producció d'humus a partir d'un substrat orgànic. És un procés de descomposició natural semblant al compostatge en què la matèria orgànica, a més de ser atacada per microorganismes (fongs, bacteris, etc.) existents en el medi natural, també ho és pel complex sistema digestiu dels cucs de terra.

Lombricultura és un llibre en què s'explica aquesta tècnica i els seus usos, la seva evolució, el perfil actual i la projecció futura. En el text es destaquen tant les experiències de l'autor com els treballs de recerca, docència i transferència de coneixements que ha fet, i es proporciona una visió aclaridora i realista de l'activitat. *Lombricultura, teoria y práctica*. Miguel Schuldt. Ed. Mundi-Prensa, 2006.

Eliminar les males herbes

La malherbologia és una ciència relativament moderna que estudia les anomenades males herbes i, per extensió, la seva eliminació dels conreus de manera senzilla, econòmica i eficaç. Per a les persones relacionades amb el sector agrari és important conèixer aquests vegetals i poder determinar cada espècie en qualsevol dels seus estats (llavor, plàntula o planta adulta), a més de saber-ne la biologia i els sistemes de reproducció, així com els perjudicis que comporten.

Tota aquesta informació es pot trobar a *Atlas de malas hierbas*, un llibre que ja arriba a la quarta edició i que facilita la identificació de les males herbes en tots els estats de desenvolupament, especialment els més precoços.

L'obra està adreçada tant als tècnics com als professionals de l'agricultura i als estudiosos d'aquestes espècies invasores. *Atlas de malas hierbas*, 4a. ed. José Luis Villarías. Ed. Mundi-Prensa, 2006.

Sostenibilitat a Espanya

L'informe *Sostenibilidad en España 2006* és una obra que reforça l'anàlisi sobre els processos de desenvolupament sostenible a Espanya al llarg del 2005, amb informació de cada comunitat autònoma. Juntament amb els principals problemes ambientals generats per l'actual model de desenvolupament, l'informe també mostra els principals senyals de canvi cap a la sostenibilitat, tant pel que fa als processos ja iniciats (l'ús d'energies renovables o l'augment dels territoris protegits) com a la creació de les condicions per a l'adopció d'altres models de producció i consum més respectuosos amb el medi ambient.

Un aspecte a destacar és l'aprofundiment en els aspectes socials de la sostenibilitat, alguns dels quals, com, per exemple, la immigració, tenen cada cop una major repercussió. També s'analitzen els fenòmens de desigualtat, que afecten desfavorablement les dones.

Sostenibilidad en España 2006. Observatorio de la Sostenibilidad en España. Ed. Fundación Alcalá de Henares i Fundación Biodiversidad.

CENTRE DE FORMACIÓ DEL LABERINT

Cursos per a aficionats

Pràctic bàsic: per aprendre a sembrar gespa i tenir-ne cura, plantar arbres i arbustos o podar; tot això i molt més ofereix aquest curs per tenir un jardí ben cuidat. De l'11/1/07 al 24/5/07. Dijous, de 10.00 a 13.00 h o de 16.00 a 19.00 h, o divendres, de 10.00 a 13.00 h.

Pràctic intensiu: adreçat especialment a les persones que no poden assistir al curs pràctic bàsic per qüestions horàries o disponibilitat de temps. Del 10/4/07 al 12/6/07. Dimarts i dijous, de 18.00 a 20.30 h.

Bàsic de jardineria: combina en un temps reduït la teoria i la pràctica dels temes més essencials de la jardineria. Del 12/4/07 al 14/6/07. Dijous, de 18.00 a 20.30 h, o divendres, de 10.00 a 12.30 h.

El Centre d'Interpretació del Park Güell

El Centre d'Interpretació del Park Güell és un punt d'informació i de rebuda dels visitants on es presenta l'origen i els continguts del parc, posant en relleu el diàleg entre l'arquitectura i la natura en l'obra d'Antoni Gaudí. La visita al centre d'interpretació ens permet, d'una banda, accedir a l'interior de l'habitatge del conserge i conèixer l'original distribució de les seves plantes i els sistemes de construcció, i, de l'altra, visitar l'exposició permanent *Gaudí i el Park Güell. Arquitectura i natura*, que mostra la manera com Gaudí entenia l'urbanisme i com el va plantejar al Park Güell, amb un especial èmfasi en el diàleg entre arquitectura i natura. L'exposició conté plànols, maquetes, fotografies i audiovisuals que analitzen detalladament el projecte del parc i destaquen els diversos recorreguts possibles i les tipologies de flora, fauna i geografia física característiques de l'indret. El dissabte, a les 11.30 h en anglès i a les 13.00 h en català i castellà, el Centre d'Interpretació del Park Güell organitza visites comentades al parc. També ofereix guies per a famílies que vulguin visitar el parc, que inclouen jocs, mapes i moltes curiositats, i visites escolars comentades adreçades a ESO, Batxillerat i Cicles Formatius.

Centre d'Interpretació del Park Güell. Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB). Pavelló de consergeria. C. Olot, s/n - 08024 Barcelona.

Horari de visita: de dilluns a diumenge, d'11.00 a 15.00 h. Informació: tel.: 93 256 21 22, a. e.: reserves-mhcb@bcn.cat

Cursos monogràfics

Poda i manteniment de rosers:

curs teoricopràctic. 11, 15, 18 i 28 de gener, de 10.00 a 12.30 h.

Jardins mediterranis. Disseny i exemples: curs teòric. 26 i 28 de febrer i 5 de març, de 17.30 a 20.30 h.

Plantes per a terrasses i balcon. Identificació i manteniment: curs teòric. 20, 22, 27 i 29 de març, de 18.00 a 20.30 h.

L'hort ecològic: diferents tècniques de cultiu: curs teoricopràctic. 11, 16, 18, 23 i 25 d'abril i 2 de maig, de 10.00 a 12.30 h.

Cursos tècnics especialitzats

Pràctic poda de l'arbrat: aprenentatge de les tècniques de poda. Ús de materials, equips i

maquinària. Normes de seguretat. Curs pràctic per aquells que hagin realitzat el teòric de poda de l'arbrat. 26 de gener de 16.30 a 20.30 h, i 27 de gener i 3 de febrer de 8.30 a 14.30 h.

Instal·lació i manteniment de jardins en terrasses: processos, materials i tècniques per a la implantació de jardins en terrasses. Construccions, contenidors, impermeabilitzacions, drenatges, sistemes de reg, substrats i fertilització. Criteris de selecció de plantes segons el disseny i finalitats de les terrasses. Elements auxiliars. Manteniment. Curs teòric amb estudi de casos pràctics. 30 de gener, 1, 2, 6, 8, 9, 13 i 15 de febrer de 17.30 a 20.30 h.

Pràctic de grimpada i desplaçament: aprenentatge de les tècniques de trepa més actuals per a la realització de treballs en

arbres de mig i gran port amb la màxima seguretat. Curs totalment pràctic. Per fer-lo cal haver realitzat algun curs pràctic de poda d'arbrat. 16 de febrer de 16.30 a 20.30 h, i 17 i 24 de febrer de 8.30 a 14.30 h.

Introducció al jardí tradicional Japonès i Xinès: tipologies essencials del disseny i composició del Jardí Xinès i Japonès a través del coneixement del seu simbolisme i evolució històrica. Comparació amb els principis de disseny dels jardins occidentals. Aspectes pràctics dels processos constructius i de manteniment. Aplicació i utilització de plantes i materials en els projectes de jardins contemporanis. Curs teòric amb estudi de casos pràctics. Pràctica de les tècniques de disseny del paisatge sec del Jardí Japonès amb roques. 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27 i 28 de febrer, 5 i 6 de març de 17.30 a 20.30 h.

Patologies de coníferes ornamentals: curs monogràfic per a la diagnosi visual de les principals plagues i malalties que afecten a les coníferes ornamentals. Observació de material fotogràfic i col·leccions entomològiques. Curs eminentment pràctic. 8 i 9 de març de 16.30 a 20.30 h.

Centre de Formació del Laberint: c. Germans Desvallés, s/n. Parc del Laberint d'Horta, 08035 Barcelona. Tel.: 93 428 25 00 i 639 62 05 18, fax: 93 428 61 98, a. e.: formacio.laberint@bcn.cat, web: www.bcn.cat/parcsijardins

CONGRESSOS

10è. Simposi de Sanitat Vegetal

Del 24 al 26 de gener, a Sevilla. Informació: www.agrosymposium.com, symposium@coitand.com

LA LLUNA

Plena: el 5 de desembre a les 00.25 (calma) i el 3 de gener a les 13.57 (calma i boires).
Minvant: el 12 de desembre a les 14.32 (algunes pluges) i l'11 de gener a les 12.44 (nuvolades).
Nova: el 20 de desembre a les 14.01 (nevades als cims) i el 19 de gener a les 04.01 (vents freds).
Creixent: el 27 de desembre a les 14.28 (fred moderat) i el 25 de gener a les 23.01 (nevades als Pirineus).

EL SOL

L'1 de **desembre**, el sol va sortir a les 06.57 i es va pondre a les 16.23, i el 31 de desembre sortirà a les 07.17 i es pondrà a les 16.32. L'1 de **gener**, el sol sortirà a les 07.17 i es pondrà a les 16.33, i el 31 de gener sortirà a les 07.04 i es pondrà a les 05.06. El 22 de desembre comença l'hivern. És el dia més curt de l'any.

PLUJA I TEMPERATURA

El desembre del 2005 es va recollir a l'Observatori Fabra de Barcelona 3,1 l d'aigua de pluja per m², i el gener del 2006, 150,4 l. La temperatura mitjana en aquest observatori va ser, el desembre del 2005, de 6,6 °C, i el gener del 2006, de 7,2 °C. La mitjana de pluja anual el 2005 va ser de 557,5 l per m², i la mitjana de temperatura, de 15,3 °C.

JARDINERIA

Al desembre se sembren anemones, tulipes, jacints i narcisos, així com clavells xinesos, crisantems, pensaments i malva florida. El mes de gener és un bon temps per sembrar malves, violers i roselles dobles, que floriran a la primavera; a les explotacions florals se sembren les cabeces de flors primerenques, com el gladiol de primavera i la tulipa.

CENTRE DE RECURSOS BARCELONA SOSTENIBLE

Xerrada "La participació en la gestió de l'aigua. Les possibilitats de la DMA", a càrrec de Sílvia Gil, biòloga i coordinadora del Projecte Rius. 16 de febrer, a les 18.00, al CRBS.

Visites

Seu de la Fundació Formació i Treball (FIT). Gràcies a la reutilització de roba, mobles i altres béns, es creen llocs de treball i es financen les activitats socials de la fundació. Visita per conèixer *in situ* el procés que segueixen els materials que els arriben. En col·laboració amb la Fundació Formació i Treball. 22 de gener, a les 11.00 h. Inscripcions: del 7 al 21 de gener. Places limitades. Lloc de trobada: Fundació Formació i Treball, c. Cristóbal de Moura, 126-128.

Planta de tria i selecció de residus d'envasos de Gavà i Viladecans. On van els residus d'envasos que es recullen al contenidor groc? Visita per conèixer aquest equipament i veure com se separen els diferents materials (alumini, plàstic, ferro)

perquè després puguin ser reciclats. 24 de gener, a les 15.00 h. Inscripcions: del 8 al 23 de gener. Places limitades. Lloc de trobada: porta del CRBS.

Residus i platges. Visita al Consorci El Far per conèixer les accions de millora ambiental per a les platges, combinant una activitat a l'aula amb una passejada per la platja. En col·laboració amb el Consorci El Far. 14 de febrer, de 16.00 a 18.00 h. Inscripcions: del 30 de gener al 13 de febrer. Lloc de trobada: Consorci El Far, Centre de Treballs del Mar, c. Escar, 6-8.

Centre de tractament i reciclatge de frigorífics del Pont de Vilomara i Rocafort. Visita per conèixer aquest centre de la comarca del Bages i aprendre com se separen i tracten els diferents components dels frigorífics. En col·laboració amb Tècniques de Protecció Ambiental, S. A. (TPA). 28 de febrer, a les 15.00 h. Inscripcions: del 13 al 27 de febrer. Places limitades. Lloc de trobada: porta del CRBS.

Dipòsit controlat del Garraf. Visita a aquest abocador en vies de clausura i restauració per conèixer com tracten els llixiviats i com s'aconsegueix energia a partir del biogàs generat a les capes inferiors de brossa. 7 de març, a les 15.00 h. Inscripcions: del 20 de febrer al 6 de març. Places limitades. Lloc de trobada: porta del CRBS.

Tallers

Màscares de carnaval amb materials de rebuig. A càrrec d'Albert Puig, Acció Catacrac. 1 i 8 de febrer de 18.30 a 20.30 h, al CRBS. Inscripcions: del 18 al 28 de febrer, al CRBS. Places limitades.

Com reciclar el material informàtic? Construcció d'ordinadors a partir de materials informàtics de rebuig. Allargar la vida dels materials i aprendre tècniques senzilles de muntatge de *hardware*. A càrrec d'Alex Castán, professor d'informàtica. En col·laboració amb l'Aula Ambiental del Punt Verd de la Sagrada Família. 20 i 22 de febrer, de 19.00 a 20.30 h. Inscripcions: del 5 al 19 de febrer. Places limita-

des. Lloc de trobada: Punt Verd de la Sagrada Família.

Reciclem la roba! Tècniques com la pintura o els aplics permeten transformar velles samarretes en peces úniques de disseny. A càrrec de l'Associació Social Andròmines. 14 i 21 de març, de 18.00 a 20.00 h, al CRBS. Inscripcions: del 27 de febrer al 13 de març. Places limitades.

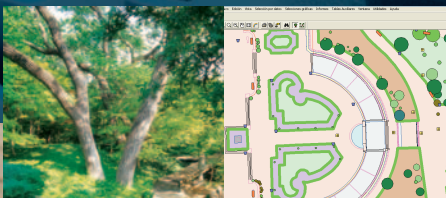
Compostatge urbà. Com reciclem els residus orgànics que produïm? El vermicompostatge permet obtenir compost a casa d'una manera senzilla i efectiva. Per aprendre d'una manera pràctica totes les tècniques del compostatge urbà. A càrrec d'Eugeni Castejón, de Compostadores.com. 24 de març, de 10.00 a 13.00 h, al CRBS. Inscripcions: del 9 al 23 de març. Places limitades.

Centre de Recursos Barcelona Sostenible, Nil Fabra, 20, 08012, Barcelona. Tel.: 93 237 47 43. Totes les activitats són gratuïtes. Inscripcions al mateix centre. Per a més informació: www.bcn.cat/agenda21/crbs

El valor de la informació

ArboPlan, Sistema Integral de Gestió Urbana

- Inventaris informatitzats
- Aplicació informàtica de gestió
- Control de qualitat de les tasques de manteniment
- Documentació tècnica i normativa
- Avaluació de l'arbrat
- Anàlisi de l'arbrat
- Testificació instrumental i informes

ArboMap.Net, l'Eina Informàtica de Gestió d'Elements Urbans, com ara:

- Zones verdes i arbrat
- Mobiliari urbà
- Jocs infantils
- Ferss i paviments
- Xarxes i conductes
- Residus urbans

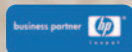
L'aplicació informàtica més implantada als ajuntaments de:

Àvila, Fuenlabrada (Madrid), Osca, Las Rozas (Madrid), Lekeitio (Biscaia), Madrid, Pamplona, Parc de Vallparadís (Terrassa), Parque del Buen Retiro (Madrid), Parque de María Luisa (Sevilla), Pinto (Madrid), Segòvia, Sevilla i Vitòria

CONSULTORIA MEDIAMBIENTAL

Príncipe de Vergara, 210 - esc. A - 1º D. 28002 Madrid
Tel.: 915 618 400 / Fax: 915 618 447
tecnigral@tecnigral.es / www.tecnigral.es

AZAHAR

Jardineria y Riegos

CASTELLÓ
PALMA DE MALLORCA
MADRID

CATALUNYA
catalunya@azahar.info
08172 Sant Cugat del Vallès
TELF.93.656.41.65

Agro System S.A.

**FITOSANITARIS
ADOBS, LLAVORS
ESPECIALITAT EN ESPAIS VERDS
GOLF I ÀREES ESPORTIVES**

C/Sarriera, 42-44
Tel. 938903622 Fax 938170154
08720 Vilafranca del Penedès
e-mail: agrosystem@agrosystem.net
web: agrosystem.net

CLD^{grup}

CONCESIONARIA
BARCELONESA

CLD, Neteja i Gestió Ambiental

Gran Via de Carles III, 98, 3a. planta

08028 Barcelona

tel.: 93 330 85 18/19, fax: 93 330 85 23

a. e.: info@grupcld.com

web: www.grupcld.com

SANTA & COLE
DIVISIÓ FORESTAL

Santa & Cole Forestal es un vivero de producción vegetal especializado en el cultivo de árboles de gran formato para su transplante inmediato garantizado.

Otros cultivos en la propiedad:

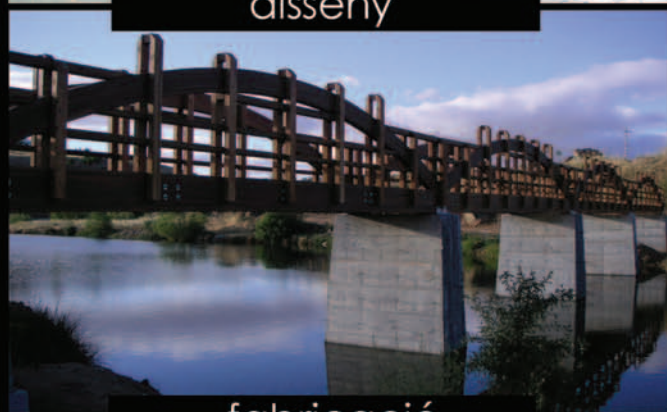
- Arbustos y coníferas autóctonas
- Sección bambús
- Plantas vivaces
- Ecorosales
- Plantas aromáticas

Parc de Belllloch
E-08430 La Roca
Barcelona
España / Spain
Tel. +34 938 444 439
Fax +34 938454 123
info@parcbelloch.com
www.santacole.com

www.mediamadera.com

disseny

fabricació

muntatge

Les passarel·les de fusta són un bon exemple de les excel·lents possibilitats d'un material que permet com cap altre una absoluta integració en l'entorn.

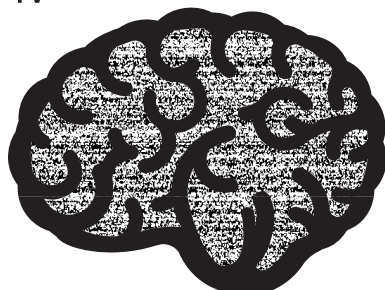
Media Madera es preocupa de la totalitat del seu projecte, des de la col·laboració en la concepció i la realització de l'estudi estructural fins a la fabricació i el muntatge definitiu.

media madera
ingenieros consultores

Avda. Juan Carlos I, nº 1, Ofic. 3
33212 Gijón. ASTURIAS. Tfno. 985 30 87 00 Fax 985 30 83 83

PLAY TV

PLAY BDU

BDU
¿jugamos?

BDU juegos infantiles Richter ∴ Tel: 932 464 904 ∴ Mail: bdu@bdu.es ∴ web: www.bdu.es

- Servei de conservació i manteniment d'espais verds.
- Gestió integral d'arbrat.
- Instal·lació i gestió de xarxes de reg automatitzades.
- Construcció de jardins.
- Obres de restauració paisatgística.
- Repoblacions forestals.
- Disseny d'espais verds.

C/ Fra Juniper Serra, 59-75
08030 BARCELONA
Tel.: 93 313 73 00 - Fax: 93 305 01 40

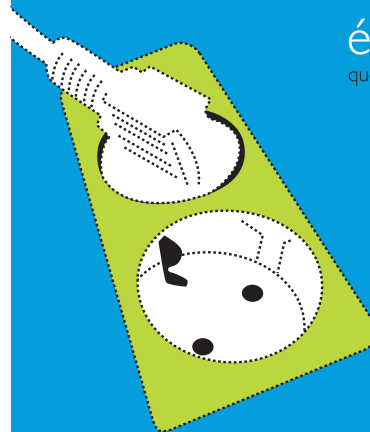
elTinter
DISSENY GRÀFIC
ECODISSENY

La Plana, 8-08032 Barcelona
Tel. 93 357 00 50 - 93 357 06 04
Fax 93 357 02 66
eltinter@eltinter.net
www.eltinter.com

PREMI ACCIÓ 21 2004

és molt més
que encendre un ordinador...

Imatge corporativa
Publicitat
Packaging
Pàgines web
Multimèdia i vídeo...

Garden Center | Paisatgisme

JARDINERIA
BORDAS

Serveis jardineria | Lloguer plantes | Venda al major

**Atenció personalitzada
al professional !!!**

i Francesc Lombarte - 627 568 123

Jardineria BORDAS
Av. del Mar s/n
08850 GAVA
(C-32 Salida Gava Playa)
Tel: 936 381 780
Fax: 936 622 439
info@jardineriabordas.com
www.jardineriabordas.com

Professionalitat **VERDA**

PISTO 68 S.L.
Padua, 25 ent. 1ª
CP: 08023 BARCELONA
Tel. (0034) 932 176 758
E-mail: pisto68@pisto68.com

**Especialistas en
medio ambiente.**

CENICERO PLAYA

CENICERO PORTÁTIL

**CENICERO URBANO
Y DE PAPELERA**

**RECOGEDOR DE
EXCREMENTOS DE PERRO**

**BICICLETAS
ELÉCTRICAS**

Para más información entren en: www.pisto68.com

Per a
2007,
tot el
millor

Parcs i Jardins